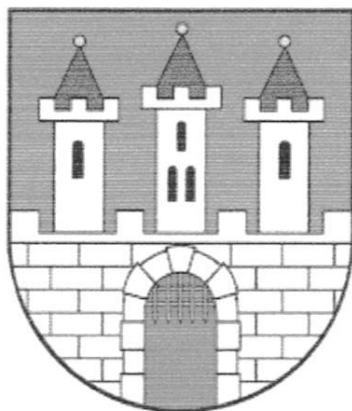

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA ZŁOŻA
MELAFIRU „TLUMACZÓW – GAJÓW”

ZESPÓŁ AUTORÓW:

mgr inż. KAROLINA LECHTAŃSKA
– kierujący zespołem autorów

Karolina Lechtan'ska

mgr inż. ANNA ZAMOROWSKA

Anna Zamorowska

Spis treści

1. WSTĘP.....	4
1.1. Podstawy prawne i cel sporządzenia prognozy	4
1.2. Zakres i metodologia pracy	5
1.3. Materiały źródłowe.....	7
2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	9
2.1. Położenie geograficzne i administracyjne	9
2.2. Morfologia terenu i budowa geologiczna.....	9
2.3. Sposób zagospodarowania	11
2.4. Hydrografia i hydrogeologia	12
2.5. Gleby	13
2.6. Surowce mineralne	14
2.7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe.....	14
2.8. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych	15
2.9. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	15
2.10. Warunki klimatyczne	17
2.11. Warunki akustyczne	18
2.12. Degradacja środowiska.....	21
2.13. Stan ochrony prawnej zasobów kultury	26
2.14. Stan ochrony prawnej wynikający z innych przepisów szczegółowych	26
3. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	27
3.1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	27
3.2. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami.....	31
4. OKREŚLENIE I OCENA WPŁYWU REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO	37
4.1. Wpływ na rzeźbę terenu	38
4.2. Wpływ na gleby.....	38
4.3. Wpływ na warunki gruntowo-wodne	38

4.4.	Wpływ na surowce mineralne	39
4.5.	Wpływ na różnorodność biologiczną	39
4.6.	Wpływ na zwierzęta i rośliny	40
4.7.	Wpływ na krajobraz	42
4.8.	Wpływ na obszary objęte ochroną przyrody	43
4.9.	Wpływ na ludzi	43
4.10.	Wpływ na zabytki i dobra materialne.....	45
4.11.	Wpływ na jakość powietrza i klimat	45
4.12.	Wpływ na klimat akustyczny	46
4.13.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	46
4.14.	Oddziaływanie skumulowane.....	47
4.15.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	49
4.16.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	49
4.17.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	50
5.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	53
6.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA	56
7.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU	58
8.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	59
	OŚWIADCZENIE	61

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana na potrzeby *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla złoża melafiru „Thumaczów – Gajów”*.

Uchwałą nr XVIII/106/19 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla złoża melafiru "Thumaczów – Gajów", Rada Miejska w Radkowie przystąpiła do sporządzenia planu. Prognoza swoim zasięgiem obejmuje obszar ustaleń planu oraz tereny bezpośrednio sąsiadujące z przedmiotowym planem.

1.1. Podstawy prawne i cel sporządzenia prognozy

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 741 ze zm.).

Przygotowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu zarówno podsumowanie stanu środowiska jak i ocenę skutków realizacji projektu planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Zasadniczą częścią tego opracowania jest także wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Należy mieć na uwadze, iż dokument ten stanowi integralną część opracowania planu, a także wskazuje rozwiązania poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy uwzględnione zostały również następujące obowiązujące przepisy:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021, poz.1098),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.),

- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 624 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1326),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 poz. 1967),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 15 października 2013 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012, poz. 914 ze zm.).

1.2. Zakres i metodologia pracy

Zakres sporządzonej prognozy, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51 - 53), wg której prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy przeanalizowano wszystkie wyżej wymienione elementy, m.in. sprawdzono zgodność rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i innych ustaleń projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi oraz pod względem ochrony walorów środowiska kulturowego. W oparciu o wizję terenową oraz wymienione w rozdziale 1.3. materiały źródłowe ocenie poddany został istniejący stan środowiska oraz przewidywalny wpływ i oddziaływanie projektowanych ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Wskazane zostały także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

1.3. Materiały źródłowe

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków (zatwierdzone uchwałą Nr XL/281/21 z dnia 30 kwietnia 2021r.),
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XIX/482/2020 z dnia 16 czerwca 2020 r.,
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Radków, przyjęta Uchwałą Nr VII/35/11 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 30 marca 2011r.,
- Opracowanie Ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków, Wrocław 2013 r.,
- Opracowanie Ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków (aktualizacja), Radków 2017 r.,
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław 2005,
- Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2013-2020, przyjęta Uchwałą nr XXXII/213/12 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 26 września 2012 r.,
- Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Radków na lata 2004 – 2015, przyjęta Uchwałą nr XXXII/272/04 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 17 grudnia 2004 r.
- Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Radków 2017-2025, przyjęta Uchwałą nr XXXII/206/16 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 28 grudnia 2016 r.
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Radków na lata 2015 – 2020, przyjęty Uchwałą Nr XVIII/96/15 Rady Miejskiej w Radkowie,
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Radków obejmujący lata 2015-2025, przyjęty Uchwałą Nr XXVI/164/16 Rady Miejskiej w Radkowie,
- Prognoza oddziaływania na środowisko do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Radków na lata 2015-2020, Radków 2015,
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków, Wrocław 2020 r.

- objaśnienia do mapy geosrodowiskowej Polski, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim, raport wojewódzki za rok 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław 2021,
- Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2019 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław 2020,
- Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego w 2019 roku, WIOŚ, Wrocław 2020,
- Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego w 2016 roku, WIOŚ, Wrocław 2017,
- Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2018 roku, WIOŚ, Wrocław 2019,
- Raporty o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- J. Kondracki „Geografia Polski, mezoregiony fizyczno-geograficzne”, PWN 1994r.,
- W. Brygier, T. Dudziak „Ziemia Kłodzka Przewodnik”, Oficyna Wydawnicza „Rewasz”, Pruszków 2010r.,
- Materiały kartograficzne udostępnione na stronach internetowych:
<http://maps.geoportal.gov.pl>
<http://geoportal.kzgw.gov.pl>,
<http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>,
<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>,
<http://bazagis.pgi.gov.pl/>
- NATURA2000.GDOS.GOV.PL,
- STAT.GOV.PL,
- Raport o oddziaływaniu na środowisko projektowanej eksploatacji oraz przeróbki kopaliny ze złoża „Tłumaczów – Gardzień” oraz transportu wyrobów gotowych, GEO L&T s.c. z Nowej Rudy, 2010 r.,
- RAPORT NR PR/01/03/2019, Sprawozdanie z pomiarów poziomego hałasu emitowanego do środowiska przez Kopalnię Melafiru Tłumaczów, INVESTEKO S.A. Dział Pomiarowy, Krosno 2019 r.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU I ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

2.1. Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Radków to gmina miejsko-wiejska, która znajduje się w województwie dolnośląskim, w północno-zachodniej części powiatu kłodzkiego. Sąsiaduje ona z gminami: Nowa Ruda, Kłodzko, Szczytna, Kudowa-Zdrój a także z Republiką Czeską. W skład gminy wchodzi: miasto Radków oraz 12 sołectw: Gajów, Karlów, Pasterka, Raszków, Ratno Dolne, Ratno Górne, Suszyna, Ścinawka Dolna, Ścinawka Górna, Ścinawka Średnia, Tłumaczów i Wambierzyce.

Obszar będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest we wsi Gajów, na północny-wschód od istniejącej zabudowy, stanowiącej centrum miejscowości. Całkowita powierzchnia obszaru objętego prognozą wynosi ok. 88,4 ha. Granice terenu objętego planem miejscowym wyznaczone zostały w oparciu o znajdujące się w tym miejscu złoże „Tłumaczów-Gajów” wraz z jego najbliższym otoczeniem.

Gajów położony jest przy lokalnej drodze z Radkowa do Tłumaczowa, na północno-zachodnim krańcu Wzgórz Ścinawskich. Miejscowość leżącą na malowniczo pofałdowanym terenie otaczają użytki rolne.

Zagospodarowanie terenu jest mało zróżnicowane. Wschodnią i centralną części obszaru stanowi las rozpościerający się w kierunkach: północno i południowo-wschodnim. Zachodnią część analizowanego obszaru stanowią głównie tereny rolne zagospodarowane w większości jako pola uprawne. Pozostałą część przestrzeni wypełniają łąki i pastwiska, zieleń śródpolna oraz nieużytki. Z zachodu na wschód teren przecina droga. Obszar pozbawiony jest zabudowy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakłada aktualizację w zakresie ujawnienia udokumentowanego złoża „Tłumaczów – Gajów”, a także przewiduje przeznaczenie terenów jako teren powierzchniowej eksploatacji złoża oraz teren lasów.

2.2. Morfologia terenu i budowa geologiczna

Gmina Radków pod względem geologicznym położona jest w niecce śródsudeckiej (depresja śródsudecka), która zlokalizowana jest w centralnej części Sudetów. Rozciąga się z północnego-zachodu na południowy-wschód, gdzie łączy się z Rowem Górnej Nysy. Ma

kształt niecki, w której warstwy skalne zapadają do środka. Zbudowana jest ze skał osadowych (piaskowce, zlepieńce, mułowce, łupki ilaste, węgle kamienne i antracyty, wapień, margle) i wulkanicznych (porfiry, melafiry i ich tufy) powstałych w okresie od dolnego karbonu do kredy. Towarzyszy im seria węglonośna wśród piaskowców, zlepieńców, mułowców i iłowców. Utwory węglonośne i leżące wyżej płonne skały karbońskie nie ukazują się na powierzchni. Nad nimi zalega miąższa seria osadów najwyższego karbonu. Są to czerwono-brunatne zlepieńce, piaskowce i mułowce. Przykryte są one pokrywą kenozoiczną. W stropie poziomym piaskowców budowlanych występują wulkanity kompleksu eruptywnego - reprezentujące dolny czerwony spągowiec – trachybazalty i ryobazalty (nazywane powszechnie melafirami i porfirami), oraz towarzyszące im tufy. Melafiry występujące w niecce tworzą pokrywę spadającą pod kątem 15 – 20° w kierunku osi niecki. Miąższość melafiru rośnie w kierunku północnym osiągając wartość niepełną 68 m przy miąższości 5 m na południowym skraju.

W granicach gminy Radków występują serie skalne o wieku od wczesno permskiego (tradycyjnie nazywane jako piętro czerwonego spągowca) po późno-kredowy. W związku z tym najstarsze skały obecne są w północno-wschodniej części gminy, a najmłodsze na południowym zachodzie, w Górach Stołowych.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno geograficzne J. Kondrackiego analizowany teren położony jest w prowincji: Masyw Czeski, w podprowincji: Sudety i Pogórze Sudeckie, w makroregionie: Sudety Środkowe, w mezoregionie: Obniżenie Ścinawki, w mikroregionie Wzgórze Ścinawskie.

Wzgórze Ścinawskie stanowią niewielkie 14-kilometrowe pasmo wzniesień (m.in. Gardzień, 555m), położone w dorzeczu Ścinawki. W obrębie gminy rozciągają się łukiem od Tłumaczowa na północy do Suszyny na południowym-wschodzie. Pasma przecinają trzy przełomowe doliny potoków: Piekło, Cedron i bezimienny potok płynący przez Raszków. Wzgórze Ścinawskie zbudowane są częściowo ze skał wulkanicznych (Gardzień) jak i odporniejszych partii skał osadowych (piaskowce, zlepieńce) wieku permskiego.

Według informacji zamieszczonych na „Mapie geologicznej Polski” (PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych) w utworach powierzchniowych obszaru projektu planu miejscowego dominują: trachyandezyty, trachybazalty, trachity i tufy. Dodatkowo w Opracowaniu Ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (2013 r.) na analizowanym

terenie wyszczególnione zostały: ingimbryty, a także piaskowce i mułowce tufogeniczne z wkładkami wapieni (perm dolny).

Teren Gminy położony jest w Kotlinie Kłodzkiej – szerokim obniżeniu rozciągającym się między Wzgórzami Ścinawskimi a Górą Stołową. Wzgórza Ścinawskie łagodnie przechodzą w zasadniczą Kotlinę Kłodzką, która zajmuje rozległy obszar o pofałdowanej powierzchni. Powstała ona podczas orogenezy alpejskiej, kiedy otaczające ją pasma górskie zostały wydzwignięte około 500 metrów do góry. Pofałdowany krajobraz kotliny wynika z obecności lodowca podczas pierwszego zlodowacenia.

Obszar opracowania charakteryzuje rzeźba terenu, która ukształtowana została w wyniku procesów geologicznych. Teren jest pofałdowany, a w jego granicach znajdują się dwa wzniesienia (w północnej i południowej części planu). Jednym z nich jest Góra Kamionka (wysokość ok. 497 m n.p.m.) położona w południowej części omawianego obszaru. Zbocza Kamionki opadają łagodnie w kierunku południowo-zachodnim, natomiast od strony północnej/północno-wschodniej są bardziej strome.

2.3. Sposób zagospodarowania

Obszar będący przedmiotem niniejszego opracowania wyznaczony został w oparciu o zlokalizowane w tym miejscu złożo „Tłumaczów-Gajów” wraz z jego najbliższym otoczeniem.

Aktualnie zagospodarowanie terenu jest mało zróżnicowane. Wschodnią i centralną część obszaru stanowi las rozpościerający się w kierunkach: północno i południowo-wschodnim, poza badanym terytorium. Zachodnią część stanowią głównie tereny rolne zagospodarowane w większości jako pola uprawne, a także znajdujące się wśród nich niewielkie tereny zadrzewione (zielen śródpolna). Pozostałą część przestrzeni wypełniają łąki i pastwiska oraz nieużytki. Z zachodu na wschód teren przecina droga polna. Obszar pozbawiony jest zabudowy a jego sąsiedztwo tworzą tereny rolne i leśne. Teren oddalony jest od najbliższej zabudowy w odległości ok. 500 m (miejscowość Gajów), natomiast od granicy eksploatacji jest to odległość ok. 750 m. W granicach opracowania nie występują elementy infrastruktury technicznej.

Szczegółowa inwentaryzacja terenu sporządzona została na podstawie wizji terenowej.

2.4. Hydrografia i hydrogeologia

Pod względem hydrogeologicznym Radków leży w sudeckim (XVI) rejonie hydrogeologicznym.

Na obszarze gminy Radków wody podziemne występują w 3 poziomach: czwartorzędowym, kredowym oraz permskim.

Wody piętra czwartorzędowego występują w obrębie piaszczysto-żwirowych osadów cieków powierzchniowych, przeważnie na głębokościach od 0 do 5 m. Są to wody porowe o zwierciadle swobodnym. Wody piętra kredowego występują w południowo-zachodniej części gminy w kompleksie skał osadowych Gór Stołowych. Piętro permskie nie zostało dokładnie rozpoznane hydrologicznie.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 125:

- europejski kod JCWPd PLGW6000125,
- nazwa JCWPd: 125,
- lokalizacja:
  - region wodny Środkowej Odry, Orlicy, Morawy
  - obszar dorzecza Odry, Łaby, Dunaju,
- ocena stanu ilościowego: dobry,
- ocena stanu chemicznego: dobry,
- cel środowiskowy: dobry stan ilościowy i chemiczny,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: niezagrażona.

Nysa Kłodzka bierze początek w Masywie Śnieżnika (Sudety Wschodnie). Od Boboszowa do Kłodzka, Nysa Kłodzka płynie przez Kotlinę Kłodzką stanowiącą rów tektoniczny wypełniony piaskowcami i marglami kredowymi a następnie przepływa przez przełom w Górach Bardzkich zbudowanych ze zlepieńców, piaskowców i łupków paleozoicznych. Obszar Przedgórze Sudeckiego to Obniżenie Otmuchowskie – zapadlisko tektoniczne, które wykorzystuje Nysa Kłodzka w swym środkowym biegu.

Gmina Radków leży głównie w obrębie zlewni rzeki Ścinawki, niewielka południowa część gminy znajduje się w zlewni Bystrzycy Dusznickiej, natomiast wieś Pasterka odwadniana jest przez Żydawkę należącą do zlewni Metuje. Ścinawka oraz Bystrzyca

Dusznicka zasilają zlewnię Nysy Kłodzkiej, która w całości została zaliczona do zlewni chronionych.

Na terenie gminy zlokalizowany jest sztuczny zbiornik – Zalew Radkowski o powierzchni około 5 ha i pojemności ok. 0,02 mln m³, a także szereg mniejszych zbiorników i stawów. Są to głównie sztuczne zbiorniki, występujące m.in. na terenach pokopalnianych.

Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w jednolitej części wód powierzchniowych: RW60004122529:

- europejski kod JCWP: PLRW60004122529,
- nazwa JCWP: Piekło,
- status: naturalna,
- stan/potencjał ekologiczny: poniżej dobrego,
- aktualny stan JCWP: zły
- cel środowiskowy: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: zagrożona.

Na terenie będącym przedmiotem opracowania występuje fragment rowu. Obszar miejscowego planu położony jest poza GZWP, a zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego, opublikowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren nie jest zagrożony powodzią.

2.5. Gleby

Gleby na terenie gminy posiadają niską i średnią wartość bonitacyjną należą, bowiem głównie do klas IIIa, IIIb, IVa, IVb, i V. Dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne. Podrzędnie występują gleby brunatne właściwe, a w dolinie Ścinawki gleby madowe i glejowe. Z uwagi na trudne warunki morfologiczne oraz dość niską przydatność gleb są to tereny ekstensywnie użytkowane rolniczo a w wielu przypadkach nadające się do zalesienia (grunty klasy V).

Obszar będący przedmiotem opracowania stanowią w dużej mierze użytki leśne (lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione), tereny użytkowane rolniczo (grunty rolne, pastwiska), a także niewielki fragment drogi, rowu oraz nieużytków. Gleby opisane

w ewidencji jako grunty rolne posiadają niską wartość bonitacyjną i są to grunty klasy IVa, IVb, V i VI.

2.6. Surowce mineralne

Pod względem geologicznym gmina Radków leży w obrębie Niecki Śródsudeckiej stanowiącej obniżenie tektoniczne. Niecka Śródsudecka stanowiła rozległy basen sedymentacyjny wypełniony szeregiem różnowiekowych serii skalnych osiągających miąższość wielu tysięcy metrów.

Na terenie gminy Radków znajduje się 19 udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Znajdują się tu złoża węgla kamiennego wraz z łupkami ogniotrwałymi, kamieni drogowych i budowlanych (piaskowiec ciosowy, gabro, melafir), kruszywa naturalnego oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej.

W granicach planu miejscowego znajduje się udokumentowane złożo kamieni drogowych i budowlanych – melafiru „Tłumaczów-Gajów”. Powierzchnia złoża to 31,52 ha, rozpoznane w kategorii C1, nieeksploatowane. Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem stanowi las (25,42 ha), obszar gospodarki rolnej klasy > IV (V,VI) (5,37 ha) oraz pozostałe, czyli: łąki, pastwiska, nieużytki i inne. Dodatkowo północny fragment analizowanego terenu znajduje się w granicy terenu górniczego „Tłumaczów – Gardzień I”.

Melafir to zasadowa skała magmowa o bardzo zrównoważonych właściwościach. W Polsce jego złoża znajdują się w Sudetach: w niecce śródsudeckiej i północnosudeckiej. Melafir, jako odpowiednik bazaltu zwany także trachybazaltem, cechuje się znaczną wytrzymałością mechaniczną oraz mrozoodpornością. Charakteryzuje się ponadto wysokim wskaźnikiem polerowalności PSV (powyżej 56), co pozwala na wykorzystanie go w produkcji mas bitumicznych do warstw ścieralnych. Jest skałą przydatną do wytwarzania zarówno kruszyw stosowanych w budownictwie kolejowym i drogowym, jak również do betonów.

2.7. Walory przyrodniczo-krajobrazowe

W granicach gminy Radków zlokalizowane są obszary cenne zarówno pod kątem przyrodniczym jak i krajobrazowym są to m. in. Park Narodowy Gór Stołowych wraz z otuliną oraz tereny wchodzące w skład europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Tereny prawnie chronione zajmują 2 888,75 ha.

Gajów położony jest przy lokalnej drodze z Radkowa do Tłumaczowa, na północno-zachodnim krańcu Wzgórz Ścinawskich. Miejscowość leżąca na malowniczo pofałdowanym terenie otaczają użytki rolne. Ta część gminy to obszar atrakcyjny krajobrazowo, o szerokich panoramach widokowych na północne i południowe pasma górskie Sudetów Środkowych oraz kotlin podgórskich i dolin rzecznych.

Walory przyrodnicze analizowanego obszaru stanowi las, zadrzewienia śródpolne, a także ukształtowanie terenu. Teren jest pofałdowany, a w jego granicach znajdują się 2 wzniesienia (w północnej i południowej części planu). Jednym z nich jest Góra Kamionka (wysokość ok. 497 m n.p.m.). Ww. walory przyrodniczo-krajobrazowe występujące w granicach planu miejscowego nie zostały jednak objęte ochroną prawną.

2.8. Stan ochrony prawnej zasobów przyrodniczych

Na terenie gminy Radków występują obszary chronione w myśl ustawy o ochronie przyrody. Wyszczególnić tu możemy: Park Narodowy Gór Stołowych wraz z otuliną oraz tereny wchodzące w skład europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Góry Stołowe” PLB020006, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Stołowe” PLH020004. Dodatkowo na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody ożywionej (drzewa, grupy drzew i aleja), a także chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów.

Obszar planu miejscowego pozbawiony jest jakichkolwiek terenów chronionych w myśl ustawy o ochronie przyrody. Najbliżej analizowanego terenu zlokalizowany jest Park Narodowy Gór Stołowych-otulina oraz Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Góry Stołowe” PLB020006, które znajdują się ok. 2,5 kilometra (w linii prostej) na południe od granic terenu objętego miejscowym planem.

2.9. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Gmina Radków pełni ważną funkcję w lokalnym systemie przyrodniczym. Analizowany obszar stanowią głównie tereny leśne i rolne wraz z towarzyszącą im zielenią śródpolną, które podwyższają walory przyrodnicze tego terenu. Lasy, kępy drzew i zakrzewienia stanowią cenne siedliska dla ornitofauny. Natomiast na terenach, gdzie środowisko przyrodnicze zostało przekształcone przez człowieka odnajdziemy siedliska nieleśnie pochodzenia antropogenicznego. Do tej grupy zaliczają się łąki, zbiorowiska chwastów zbożowych i okopowych (roślinność segetalna).

Wśród fauny na omawianym terenie można spotkać głównie gatunki pospolite, towarzyszące ekosystemom rolniczym. Typową fauną pól i łąk są m.in: nornik zwyczajny, mysz zaroślowa, kret europejski, jeż europejski, zajęc szarak oraz drapieżniki z rzędu łasic. Na omawiany teren mogą zachodzić z obszarów sąsiednich: bażanty, przepiórki, lisy oraz sarny. Z ptaków występują tu typowe dla terenów pól i łąk: kuropatwy, szpaki, kosy, skowronki, kawki, gawrony, myszołowy zwyczajne, wróblowate oraz krukowate.

Na terenie eksploatacji złoża Tłumaczów – Gajów (wzniesienie Góry Kamionka) występuje siedlisko przyrodnicze 9130 **Żyzne buczyny**. W związku z czym las, rosnący bezpośrednio nad złożem melafiru pełni ważny fragment korytarza ekologicznego.

W oparciu o dane z GDOŚ przedmiotowy obszar znajduje się w granicach Korytarza ekologicznego Zachód stanowiącego ważny korytarz migracji zwierząt. Obecnie, na terenie gminy Radków Korytarz Zachodni mierzy średnio ok. 2 km szerokości i biegnie pomiędzy płatem stanowiącym kompleks lasów objętych ochroną poprzez ustanowienie Parku Narodowego Gór Stołowych przez Wzgórza Ścinawskie dalej na północ, wzdłuż granicy Polski. Korytarz ten łączy obszary Natura 2000: PL020006 Góry Stołowe i PLH020004 na południu z PLB020010 Sudety Wałbrzysko –Kamienogórskie i PLH020038 Góry Kamienne –na północy. Korytarz Zachodni został ujęty we wszystkich dotychczasowych projektach korytarzy migracji zwierząt: Pan-European Ecological Network, (PEEN), Trans-European Wildlife Network (TEWN), Econet i in.

Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody i nie podlega ochronie na mocy prawa. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000. Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci Natura 2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 (M.Kistowski, M.Pchałek 2009). Z tego względu niezbędnym jest zapewnienie drożności korytarza ekologicznego celem zachowania spójności sieci Natura 2000. Analiza rozmieszczenia wybranych gatunków wskaźnikowych tj. żubra *Bison bonasus*, łosia *Alces alces*, jelenia *Cervus elaphus*, niedźwiedzia *Ursus arctos*, wilka *Canis lupus* i rysia *Lynx lynx*, wykazała, że dla wilka zasięg gatunku obejmuje przedmiotowy teren. Tylko w latach 2000 –2006 stwierdzono tu trzy razy wilka. Model wybiórczości środowiskowej wilka wskazuje, że siedlisko jest dobre (2011).

Plan ochrony dla PNGS (projekt) wskazuje też gatunek rysia *Lynx lynx*, jako gatunku szczególnej troski. Oznacza to, że ten gatunek także korzysta z Korytarza Zachodniego.

Ponadto na północ od złoża „Tłumaczów – Gajów” w odległości ok. 2 km, w miejscowości Tłumaczów stwierdzono występowanie rzadkiego gatunku węża - **gniewosza plamistego** *Coronella austriaca*, z tego względu nie można wykluczyć tego objętego ochroną węża na terenach leśnych w sąsiedztwie Gajowa (informacja z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu). Należy mieć jednak na uwadze, że gatunek ten jest gatunkiem termofilnym, zasiedlającym obecnie bardzo zróżnicowane środowiska, głównie otwarte, nasłonecznione tereny o heterogennej strukturze roślinności. Z uwagi na to, że teren zmiany Studium stanowią głównie lasy i pola uprawne prawdopodobieństwo występowania gniewosza plamistego w granicach obszaru będącego przedmiotem opracowania jest niewielkie.

2.10. Warunki klimatyczne

Klimat gminy Radków jest determinowany obecnością gór oraz położeniem w obniżeniu Ścinawki. To sprawia, że teren ten wg klasyfikacji Schmucka (1960) znajduje się w obrębie kilku pięter klimatycznych: w piętrze b –umiarkowanie ciepłym charakterystycznym dla terenów Sudetów położonych na wysokości 400 –600 m n.p.m., w piętrze c –umiarkowanie chłodnym charakterystycznym dla terenów położonych na wysokości 600 –800 m n.p.m. oraz w piętrze d –chłodnym charakterystyczne dla terenów położonych na wysokości 800 –1000 m n.p.m. Klimat jest więc umiarkowany o cechach przejściowych pomiędzy klimatem morskim i kontynentalnym.

Obszar planu miejscowego charakteryzuje zatem piętro b –umiarkowanie ciepłe (400-600 m n.p.m.), z wydłużonym o 15 dni okresem zimy termicznej, kończącym się w 1 dekadzie marca i 4-lub 5-tygodniowym okresem letnim. Opisywany region ma średnią temperaturę roczną w granicach 7°C. Maksimum termiczne przypada na okres lipiec-wrzesień, średnia temperatura wynosi wtedy około 19°C, minimum termiczne przypada z kolei na styczeń-luty, średnia temperatura powietrza spada do około -7°C. Długość trwania zimy: 15 –18 tygodni. Okres wegetacyjny rozpoczyna się w drugiej dekadzie kwietnia i trwa około 185 dni. Lato termiczne trwa około 8 tygodni. Opady roczne w przeważającej części gminy oscylują w granicach 500-600 mm, maksimum opadowe przypada w lipcu, a minimum w lutym. Długość zalegania pokrywy śniegu około 50 dni. Dominuje wiatr z kierunku południowo-zachodniego i południowego. Średnia prędkość wiatru oscyluje w granicach 3 –

3,5 m/s. Stwarza to warunki do powstania zjawisk fenowych. Zachmurzenie: średnie występuje w okresie jesienno–zimowym, najmniejsze w lecie. Opadom często towarzyszą gwałtowne burze z wyładowaniami. Wysokie opady, umiarkowane średnie temperatury roczne, specyficzne położenie oraz wysokość względna terenu tworzą dogodne warunki dla flory i fauny.

Obszar będący przedmiotem planu jest mało zróżnicowany morfologicznie w związku z czym nie wykazuje znaczących zmienności warunków topoklimatycznych. Teren opracowania jest pofałdowany, a w jego granicach znajdują się dwa niewielkie wzniesienia, dlatego można stwierdzić, iż teren ten jest dość dobrze przewietrzany. Większość analizowanego terenu stanowią obszary leśne, które stanowią źródło emisji fitoncydów korzystnie wpływających na warunki bioklimatyczne. Można zatem stwierdzić, że warunki klimatyczne z punktu widzenia wpływu na organizm ludzki są korzystne.

2.11. Warunki akustyczne

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa standardy akustyczne w środowisku dla terenów o różnych funkcjach. Obowiązujące w Polsce kryterium oceny hałasu wprowadzone ww. Rozporządzeniem ustala dopuszczalny poziom hałasu LAeq wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, który zależy zarówno od charakteru terenu jak i od rodzaju źródła hałasu, a także od pory doby.

Tabela. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LDWN	L _N	LDWN	L _N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska	50	45	45	40
Tereny szpitali poza miastem				

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej				
Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży	64	59	50	40
Tereny domów opieki społecznej				
tereny szpitali w miastach				
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	68	59	55	45
Tereny zabudowy zagrodowej				
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
Tereny mieszkaniowo-usługowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Tabela. 2. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Uciążliwość	L_{aeq} [dB]
mała	< 52
średnia	52...62
duża	63.....70
bardzo duża	> 70

Klimat akustyczny gminy kształtują różne źródła hałasu np. hałas komunikacyjny (drogowy i kolejowy), czy instalacyjny. Głównym źródłem hałasu jest ruch samochodowy, pochodzący z ciągów komunikacyjnych, takich jak:

- drogi wojewódzkie nr 380, 386, 387 i 388,
- sieć dróg powiatowych i gminnych.

Należy jednak mieć na uwadze, iż poziom hałasu i związana z nim uciążliwość zależy nie tylko od natężenia ruchu, czy udziału pojazdów ciężkich w ogólnej liczbie przemieszczających się pojazdów, ale także od odległości elewacji zabudowy od krawędzi jezdni, stanu technicznego drogi i jej parametrów technicznych itp.

Na klimat akustyczny istotny wpływ ma również hałas kolejowy. Przez obszar gminy Radków przebiegają bowiem dwie linie kolejowe nr 286 relacji Kłodzko Główne – Wałbrzych Główny oraz nr 327 relacji Nowa Ruda Słupiec – Ścinawka Średnia. Ruch

pasażerski prowadzony jest jedynie na linii nr 286, natomiast na linii 327 prowadzony jest ruch towarowy. Dodatkowo dokonano modernizacji linii kolejowej w relacji Broumov – Tłumaczów – Ścinawka Średnia, na odcinku Ścinawska Średnia – Tłumaczów, która jest obecnie wykorzystywana na potrzeby transportu kruszywa eksploatowanego ze złoża „Tłumaczów – Gardzień”.

Najbardziej zagrożone hałasem są tereny o zwartej zabudowie zlokalizowane głównie przy drogach wojewódzkich a także w sąsiedztwie linii kolejowych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) we Wrocławiu prowadzi monitoring klimatu akustycznego na terenie województwa dolnośląskiego. Najbliższe punkty pomiarowo-kontrolne hałasu komunikacyjnego (drogowego) znajdują się w Nowej Rudzie, Szczytnej, Kudowie Zdrój oraz Kłodzku. Ze względu na brak punktów pomiarowo - kontrolnych monitorujących klimat akustyczny omawianego terenu, trudne jest określenie faktycznego poziomu hałasu. W 2018 roku WIOŚ przeprowadził badania klimatu akustycznego linii kolejowej nr 286 (relacji Wałbrzych-Kłodzko) w miejscowości Gorzuchów 40. Badania wykazały, że dopuszczalna wartość dla pory dnia została przekroczona nieznacznie - wyniosła 61,1 dB przy dopuszczalnej wartości 61,0 dB. Natomiast wartość dla pory nocnej przekroczona została w sposób istotny - wyniosła 62,5 dB przy dopuszczalnej wartości 56,0 dB. Należy jednak podkreślić, że linia kolejowa nr 286 nie znajduje się w najbliższym sąsiedztwie terenu, który jest objęty analizą, dlatego też nie powinien on negatywnie oddziaływać na teren przedmiotowego planu.

Na terenie Gminy Radków działa kilka większych podmiotów gospodarczych potencjalnych źródeł hałasu: Zetkama S.A., Kopalnie Piaskowca Radków Sp. z o.o., Kopalnie Melafiru Tłumaczów Strateg Capital Sp. z o.o.

Głównym źródłem hałasu jaki występuje na analizowanym terenie jest komunikacja samochodowa związana z obsługą pól, dodatkowo analizowany obszar przecina droga dojazdowa. Jednakże hałas związany z transportem drogowym nie wywołuje istotnych uciążliwości na obszar planu miejscowego. Można zatem stwierdzić, że teren nie znajduje się w zasięgu istotnych uciążliwości hałasowych związanych z transportem drogowym. Należy mieć także na uwadze, iż na analizowanym terenie nie występują funkcje wrażliwe na hałas. Jedynie w jego sąsiedztwie (ok. 500 m od granic) znajduje się zabudowa mieszkaniowa - funkcja wrażliwa na hałas. Zatem planowane zagospodarowanie powinno uwzględniać sąsiedztwo tego typu funkcji oraz uciążliwości, związane głównie z hałasem komunikacyjnym a także nowopowstałe, związane z nowym zagospodarowaniem terenu.

2.12. Degradacja środowiska

Powodem degradacji środowiska na terenie gminy są przede wszystkim zagrożenia o charakterze antropogenicznym, początkowo były to działania związane z rolnictwem a obecnie coraz bardziej widoczna presja urbanizacyjna tj. wzrastająca ilość terenów zurbanizowanych, sieć komunikacyjna (drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne) a także transport kolejowy.

Gleby

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Ochrona gleb na terenie gminy ma szczególne znaczenie z uwagi na duży udział użytków rolnych w strukturze użytkowania ziemi gminy Radków. Działalność rolnicza wpływa na zmianę właściwości gleby poprzez stosowanie środków ochrony roślin, nawozów mineralnych i organicznych. Głównym zagrożeniem dla gleb jest niewłaściwa działalność rolnicza wynikająca ze złego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, a także wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka. Może to prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do gleby związków pochodzenia zewnętrznego, ale także na odprowadzaniu naturalnych składników w niej występujących. Przejawem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie połączone z wyjąłowieniem i ujawnieniem działania substancji toksycznych (metale ciężkie, glin). Innym powodem zanieczyszczenia gleb są ścieki komunalne. W mniejszym zakresie zagrożenie stanowią zanieczyszczenia powierzchni ziemi i gleb znajdujących się w bliskiej odległości od ciągów komunikacyjnych, składowisko odpadów oraz zanieczyszczenia gleb związane z zanieczyszczeniem powietrza (opadem pyłu oraz kwaśnymi deszczami).

Według informacji zawartych na „Przełądowej mapie osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie dolnośląskim”, na analizowanym terenie nie ma osuwisk, ani obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych.

Obszar miejscowego planu stanowią: użytki leśne, tereny rolne, łąki i pastwiska a także nieużytki i droga dojazdowa do terenów rolnych.. Poprzez stosowanie m.in. nawozów grunty narażone są na degradację chemiczną. Dodatkowo gleby znajdujące się w bezpośrednim

sąsiedztwie drogi narażone są na zanieczyszczenie metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzo(a)piranem, czy substancjami ropopochodnymi.

Wody

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych (będące wynikiem działalności człowieka).

Na terenie województwa dolnośląskiego badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych. W poprzednich latach ocenę dokonywano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 125 (PLGW6000125) według obowiązującego podziału na jednolite części wód podziemnych. Aktualne dane na temat jakości jednolitych części wód podziemnych nr 125 pochodzą z 2019 r. wykonane wtedy badania i pomiary w Tłumaczowie (punkt położony w sąsiedztwie wsi Gajów) wykazał, że znajdujące się tam wody osiągnęły dobrą jakość wód stan – klasa II. Dodatkowo pomiary wykonane w 2016 roku w Radkowie i Tłumaczowie wykazały, że znajdujące się tam wody osiągnęły dobry, bardzo dobry stan – klasa I i II.

Na terenie opracowania nie występują żadne wodny powierzchniowe. W granicach obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajdują się tereny użytkowane rolniczo co niewątpliwie ma wpływ na gospodarkę wodną (szczególnie wody podziemne). Poprzez nawożenie oraz stosowanie nawozów mineralnych w nieodpowiednich dawkach i terminach, może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych azotanami

i azotynami oraz prowadzi do eutrofizacji wód powierzchniowych. Istotne jest także, że teren opracowania znajduje się poza strefą GZWP.

Powietrze

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych nisko sprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, za popielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone

w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO₂, ozon O₃. Badania jakości powietrza na terenie województw prowadzone są przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2020 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, benzenu, ołowiu, kadmu, niklu, pyłu zawieszonego PM2,5, kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie ozonem, pyłem zawieszonym PM10, arsenem

i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

W 2019 r. najbliższymi, wyznaczonymi przez WIOŚ stałymi punktami pomiarowymi monitoringu jakości powietrza były stacje zlokalizowane:

- w Kłodzku na ulicy Szkolnej (stacja prowadząca pomiary automatyczne),
- w Nowej Rudzie na ulicy Jeziornej (stacja prowadząca pomiary automatyczne i manualne),

Stacja w Kłodzku odnotowała przekroczenie pyłu zawieszonego PM10/stężenie 24-godzinne, natomiast stacja w Nowej Rudzie odnotowała przekroczenie PM10/ śr. roczna oraz BaP / śr. roczna. W gminie Radków wykazano w ocenie rocznej (2019 r.) przekroczenia: O₃ / Śr. 8-godz (cel długoterm.), PM10/ Śr. 24-godz (poziom dopuszczalny), BaP / Śr. roczna (poziom docelowy), O₃ / AOT40 (cel. długoterm.).

Na tej podstawie możemy stwierdzić że stan powietrza atmosferycznego na terenie opracowania jest dość dobry. Główny udział w zanieczyszczeniu powietrza ma transport drogowy. Droga, która przecina analizowany teren stanowi dojazd do znajdujących się tam gruntów rolnych, w związku z czym natężenie ruchu jest na niej niewielkie.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń strefa ta została zaliczona do klasy A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

2.13. Stan ochrony prawnej zasobów kultury

Miasto i wsie gminy Radków poszczycić się mogą bogatym dziedzictwem kulturowym. Wyszczególnić tu możemy obiekty wpisane do rejestru zabytków, które objęte są ochroną prawną na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie gminy występują także stanowiska archeologiczne.

Na terenie objętym opracowaniem nie znajdują się żadne obiekty i budowle o wysokich wartościach kulturowych ani żadne stanowiska archeologiczne.

2.14. Stan ochrony prawnej wynikający z innych przepisów szczegółowych

Ochrona zasobów wodnych - teren objęty planem nie leży w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych objętych szczególnymi warunkami ochrony.

Ochrona powietrza - na terenie objętym planem może dochodzić do ponadnormatywnych wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Należy także zwrócić uwagę na poziom hałasu na analizowanym terenie. Dopuszczalny poziom hałasu określony jest w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

3. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Niniejsza ocena oddziaływania na środowisko została sporządzona dla ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów”, zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Radkowie nr XVIII/106/19 z dnia 30 października 2019 r.. Jak podaje uzasadnienie do uchwały: Decyzją nr 18/2019 znak DOW-G-II.7427.10.2019.RR z dnia 11.06.2019r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego zatwierdził dokumentację geologiczną złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów”. W związku z powyższym plan miejscowy obejmuje dokonanie aktualizacji w zakresie ujawnienia udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów”, co stanowi wypełnienie obowiązku nałożonego na gminy zgodnie z przepisami odrębnymi (art. 95 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze). Ponadto opracowanie przedmiotowego planu ma na celu dostosowanie zagospodarowania terenu do obecnego zapotrzebowania w tym rejonie. Aktualnie przedmiotowy obszar stanowi las (rozpościerający się w kierunkach północno i południowo-wschodnim), tereny rolne zagospodarowane w większości jako pola uprawne, a także łąki, pastwiska, zieleń śródpolna oraz nieużytki.

Projekt planu zakłada przeznaczenie istniejących terenów pod tereny powierzchniowej eksploatacji złoża oraz teren lasów.

Ustalenia planu zostały zapisane w 4 działach, które odpowiednio zawierają zapisy:

- Rozdział 1. – **Przepisy ogólne,**
- Rozdział 2. – **Ustalenia ogólne dla całego obszaru objętego planem,**
- Rozdział 3. – **Ustalenia szczegółowe dla terenów,**
- Rozdział 4. – **Ustalenia końcowe.**

Rozdział 1 określa m. in. granice planu i integralne części uchwały, zakres obowiązywania planu oraz zawiera definicje terminów, które zostały użyte w uchwale, obowiązujące oznaczenia graficzne.

Rozdział 2 ustala zasady w zakresie: przeznaczenia terenów, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających

ochronie na podstawie przepisów odrębnych, scalania i podziału nieruchomości, systemów komunikacji oraz obsługi infrastruktury technicznej.

- w zakresie przeznaczenia terenów wskazano: teren powierzchniowej eksploatacji złoża oznaczony na rysunku planu miejscowego symbolem PE - teren ten wyznaczony został jako teren działalności górniczej, na którym możliwa jest eksploatacja kopalin oraz lokalizacja zwałowisk mas ziemno-skalnych; teren lasów oznaczony na rysunku planu symbolem ZL – las w rozumieniu ustawy o lasach.
- w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu wskazano m. in. na: eksploatacja złoża powinna następować tak by minimalizować ingerencję prowadzonej eksploatacji na otaczający krajobraz przy jednoczesnym zachowaniu warunków bezpieczeństwa eksploatacji i uwzględnieniu ograniczeń wynikających z prowadzonych procesów technologicznych oraz uwarunkowań geologicznych i górniczych; prace przy eksploatacji złoża należy prowadzić w sposób uniemożliwiający spływanie wraz z wodami opadowymi urobku lub innych substancji i surowców będących skutkiem działań górniczych na tereny zlokalizowane poza obszarem objętym planem miejscowym; drgania sejsmiczne od robót strzałowych prowadzonych w związku z eksploatacją kopaliny ze złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” nie mogą przekraczać poza terenem górniczym dopuszczalnych wartości, określonych w obowiązujących w tym zakresie normach i przepisach; zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, gruntu i wód gruntowych.
- w kontekście ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków ustalono, że wszystkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej. Postępowanie z obiektami/ przedmiotami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.
- wskazano granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów: granice udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” oraz granica terenu górniczego udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gardzień”, dla których stosuje się przepisy odrębne.

- w zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości miejscowy plan nie wyznacza obszarów wymagających scalenia i podziałów nieruchomości. Projekt dopuszcza przeprowadzanie scaleń i podziałów nieruchomości z zachowaniem następujących parametrów: kąt położenia granic działek względem dróg należy sytuować pod kątem od 30° do 150°, minimalna powierzchnia działki 100 m² oraz szerokość 5 m. W przypadku dokonywania podziału na cele polepszenia funkcjonowania nieruchomości sąsiedniej oraz obiektów infrastruktury technicznej nie stosuje się warunków określających zasady i warunki scalania i podział nieruchomości oraz minimalnych powierzchni nowo wydzielonych działek i ich szerokości.
- odnośnie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono, że obsługę komunikacyjną terenów zainwestowanych oraz planowanych do zainwestowania zapewniać będzie istniejący układ lokalny poprzez drogi wewnętrzne oraz publiczne drogi gminne. Dodatkowo dopuszcza się wydzielenie nieruchomości służących obsłudze komunikacyjnej o parametrach odpowiadającym parametrom dróg pożarowych ustalonych w przepisach odrębnych i szerokościach nie mniejszych niż 4,5 m.
- w zakresie infrastruktury technicznej, lokalizacja, rozbudowa, przebudowa oraz remonty sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów wydobywczych, produkcyjnych, przetwórczych, bytowo-gospodarczych, przeciwpożarowych i grzewczych z istniejącej sieci wodociągowej lub z ujęć indywidualnych. W zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych ustala się odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacyjnej, dopuszcza się także odprowadzenie ścieków przemysłowych, po ich odpowiednim podczyszczeniu, do sieci kanalizacji sanitarnej oraz odprowadzenie ścieków do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków. W zakresie odprowadzania wód opadowych ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, dopuszcza się także stosowanie studni chłonnych oraz odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na nieutwardzony teren działki, należy dążyć do zagospodarowania wód opadowych w maksymalnym zakresie na terenie nieruchomości. Tereny zagrożone zanieczyszczeniem substancjami

ropopochodnymi oraz innymi niebezpiecznymi substancjami należy odpowiednio zabezpieczyć przed przedostawaniem się tych substancji do gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej, a także dopuszcza się rozbudowę oraz przebudowę sieci elektroenergetycznej wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi dla zasilania terenów nowego zainwestowania według technicznych warunków przyłączenia, z zachowaniem normatywnych odległości od budynków i od innych sieci infrastruktury podziemnej, lokalizowanie nowych stacji transformatorowych, z zachowaniem warunków technicznych. Ponadto należy zapewnić dostęp do infrastruktury elektroenergetycznej dla celów eksploatacyjnych i modernizacyjnych. W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustalono rozbudowę linii kablowych telekomunikacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także dopuszczono lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi. W kontekście wykorzystania odnawialnych źródeł energii wskazano zakaz realizacji instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii o łącznej mocy przekraczającej 100kW oraz zakaz realizacji elektrowni wiatrowych o łącznej mocy elektrycznej większej niż 50 kW, jednocześnie dopuszcza się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z uwzględnieniem ww. zakazów. W zakresie zaopatrzenia w gaz i ciepło oraz gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują przepisy lokalne i odrębne.

Rozdział 3 zawiera ustalenia dla terenów **PE** o przeznaczeniu podstawowym: eksploatacja złoża; przeróbka wydobytego kamienia przy użyciu urządzeń mobilnych; transport samochodami lub taśmociągami wydobytego kamienia i produktów gotowych; przechowywanie, gromadzenie, składowanie kopalin, półproduktów, produktów i materiałów wytworzonych z kopalin, a także składowanie nakładu, tufów, przerostów złożowych oraz odpadów przeróbczych. W przeznaczeniu uzupełniającym wskazano: tymczasowe socjalne obiekty niezwiązane trwale z gruntem służące prowadzeniu eksploatacji powierzchniowej, urządzenia i obiekty towarzyszące w tym: drogi wewnętrzne oraz infrastruktura techniczna. Zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych stale związanych z gruntem. W zakresie rekultywacji terenu należy prowadzić ją w kierunku: edukacyjnym, turystycznym, sportowym, rekreacyjnym oraz leśnym. Ponadto ustalono tymczasowe przeznaczenie terenu pod obiekty i urządzenia związane ze zmianą przeznaczenia terenu z leśnego na eksploatację

złoża, tj. usunięciem drzew oraz obróbką drewna. Ustalona została także wysokość stawki procentowej.

Ustalenia dla terenu **ZL** o przeznaczeniu podstawowym – las oraz przeznaczeniu uzupełniającym stanowiącym: obiekty służące bezpośrednio gospodarce leśnej, ścieżki piesze i rowerowe oraz urządzenia infrastruktury technicznej. Zakazuje się budowy budynków i innych kubaturowych obiektów budowlanych. Dopuszcza się realizację niekubaturowych obiektów budowlanych i urządzeń związanych z gospodarką leśną. Ustalona została także wysokość stawki procentowej.

Rozdział 4 obejmuje ustalenia końcowe określające wykonanie uchwały Burmistrzowi Miasta i Gminy Radków oraz wejściu w życie uchwały po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

3.2. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami

Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami zawartymi w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków.

Studium jest dokumentem o charakterze ogólnym, który wskazuje kierunki w rozwoju zagospodarowania. W dokumencie tym wskazano, iż doprecyzowanie ustaleń, wyznaczenie granic i przeznaczeń terenów winno nastąpić w miejscowych planach i powinno uwzględniać takie elementy jak: ukształtowanie terenu, istniejącą roślinność i cieki wodne, istniejącą zabudowę, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu i inne.

W części dotyczącej „Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radków” tereny objęte przedmiotowym planem miejscowym zostały przeznaczone jako „teren związany z eksploatacją złóż – PG3”, co stanowi podstawę do prowadzenia na tym terenie prac wydobywczych. Dla przedmiotowego przeznaczenia Studium określa: kierunki główne (funkcje dominujące dla zabudowy i terenów), dopuszczalne (funkcje uzupełniające i towarzyszące zabudowy i terenów) oraz ograniczane (funkcje warunkowo dopuszczalne lub wykluczane).

Dla obszarów związanych z eksploatacją złóż PG3 ustalono:

- kierunek główny: wyrobiska górnicze, zwałowiska górnicze, wszelkie obiekty budowlane i urządzenia związane z prowadzoną działalnością górniczą, w tym przetwarzaniem i transportem, komunikacja wewnętrzna, parkingi i garaże,

- kierunek rekultywacji po zakończeniu eksploatacji: edukacyjny, turystyczny, sportowy,
- kierunek dopuszczalny: zabudowa pomocnicza związana z działalnością górniczą (obiekty administracyjne, socjalne, przeznaczone na prezentację oferty), obiekty budowlane przeznaczone do naprawy pojazdów i maszyn, urządzenie budowlane, kierunek rekultywacji po zakończeniu eksploatacji-leśny,
  - kierunek ograniczany: zabudowa niezwiązana z kierunkiem głównym i dopuszczalnym, kierunek rekultywacji po zakończeniu eksploatacji: składowiska odpadów.

Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów określone w Studium wskazują, że z uwagi na bardzo wysokie walory przyrodnicze gminy Radków środowisko przyrodnicze stanowi o tożsamości przedmiotowej gminy. Dlatego generalną ideą ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, w procesie zagospodarowania przestrzennego jest zasada wzmocnienia systemu przyrodniczego, który tworzą elementy rangi lokalnej, regionalnej i ponadregionalnej. Dlatego w ramach kształtowania systemu przyrodniczego gminy zakłada się m. in. zachowanie, ochronę i rozwój elementów rangi lokalnej systemu, takich jak: pomniki przyrody, kompleksy leśne, zadrzewienia i zakrzewienia i in.. Studium wskazuje, że istotne jest aby ustalone w planach miejscowych zasady ochrony środowiska zapewniały: ochronę i rozwój istniejących zasobów środowiska przyrodniczego, zapobiegały niekorzystnemu wpływowi działalności człowieka na środowisko oraz nie naruszały ustaleń zawartych w Studium. Spełnienie powyższych wymogów jest możliwe poprzez uwzględnienie w planie m. in.: ograniczeń w zakresie wykorzystania powierzchni ziemi (poprzez wprowadzenie wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu), zasad gospodarowania wodami, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, zachowania istniejących zespołów zieleni, ograniczeń w zakresie niwelowania terenu, lokalizacji obszarów zalesień, przerw w pasmach zabudowy dla realizacji powiązań przyrodniczych itp.

Działania przewidziane w planie miejscowym w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumentu na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Inne dokumenty o randze międzynarodowej:

- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie klimatu w Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.
- Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego [Dz. U. L 242 z 10.9.2002].

Dokumentu na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą:

- *II Polityka ekologiczna państwa*, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie

środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

- *Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
- *Polityka ekologiczna państwa 2030*, jest rozwinięciem rządowej "Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju" w zakresie klimatu, ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dokument wspiera realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w szczególności ONZ-owskich celów zrównoważonego rozwoju i paryskiego porozumienia klimatycznego. Główny cel dokumentu to dążenie aby dobry stan środowiska przekładał się na wysoką jakość życia oraz niezakłócone funkcjonowanie gospodarki.
- *Polityka energetyczna Polski do 2030 r.* nakreśla przyszłe kierunki polskiej polityki energetycznej i jest zgodna z trzema celami polityki MAE, nakierowanymi na osiągnięcie bezpieczeństwa energetycznego, ochronę środowiska naturalnego i rozwój gospodarczy.
- *Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań* mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- *Krajowy Program Zwiększania Lesistości*, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.

- *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami* określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- *Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych* jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w przedmiotowym dokumencie analiza wykazała, iż wprowadzenie terenów związanych z eksploatacją złóż znacznie wpłynie na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. Główne cele ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym zostały uwzględnione w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. in. następująco:

- w zakresie ochrony jakości powietrza atmosferycznego – nie przewiduje się konieczności zaopatrzenia w ciepło;
- w zakresie ochrony wód - odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do sieci kanalizacji, wprowadzenie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i wód gruntowych, czy też zabezpieczenie przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych i innych niebezpiecznych substancji do gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych na terenach zagrożonych;
- w zakresie ochrony gruntu – wprowadzenie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym;
- w zakresie hałasu – drgania sejsmiczne od robót strzałowych prowadzonych w związku z eksploatacją kopaliny ze złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” nie

- mogą przekraczać poza terenem górniczym dopuszczalnych wartości, określonych w obowiązujących w tym zakresie normach i przepisach;
- w zakresie różnorodności biologicznej – wyznaczenie terenów ZL, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym;
  - w zakresie ochrony krajobrazu – eksploatacja złoża powinna następować w taki sposób, aby minimalizować ingerencję prowadzonej eksploatacji na otaczający krajobraz;
  - w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Szczególnie ważnym dla ochrony środowiska w Polsce dokumentem jest „*Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*”, gdzie wyróżnia się aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jako jedno z działań systemowych. W dokumencie tym wskazuje się m.in. na uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W planie miejscowym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w innych rozdziałach prognozy. Należy również zaznaczyć, że cele i problemy ochrony środowiska zawarte w dokumentach wyższego rzędu, opracowywanych na szczeblach ponadlokalnym, regionalnym i krajowym (np. „*Program ochrony środowiska dla województwa dolnośląskiego*”, „*Polityka ekologiczna państwa 2030*”), zawierają bardzo ogólne zapisy.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

4. OKREŚLENIE I OCENA WPŁYWU REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO

Ustalenia analizowanego projektu planu zakładają wprowadzenie na przedmiotowym terenie granic złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów”, zgodnie z dokumentacją geologiczną, zatwierdzoną decyzją nr 18/2019 z dnia 11.06.2019r przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego (znak DOW-G-II.7427.10.2019.RR). Obowiązek ujawnienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” wynika z art. 95 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ponadto projekt planu zakłada zachowanie istniejących terenów leśnych położonych w północno – wschodniej części planu oraz wprowadzenie terenu powierzchniowej eksploatacji złoża.

Przedmiotowy obszar w głównej mierze stanowią lasy oraz tereny rolne zagospodarowane głównie jako pola uprawne. Niewielkie fragmenty przestrzeni wypełniają łąki, pastwiska, zieleń śródpolna oraz nieużytki. Stan środowiska na analizowanym terenie nie wykazuje cech zdegradowanego, ani istotnie pogorszonego, jednak należy zwrócić uwagę na fakt, iż dotychczasowa działalność antropogeniczna w tej części gminy w pewnym stopniu przyczyniła się do negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Analizując wpływ ustaleń planu miejscowego należy zwrócić uwagę, że prowadzenie działalności wydobywczej jest uzasadnione z punktu widzenia ekonomicznego, natomiast będzie stanowić obciążenie dla środowiska przyrodniczego i przyczyni się do jego czasowej degradacji. Dotychczasowy krajobraz rolniczo-leśny zmieni się na okres funkcjonowania kopalni w krajobraz kopalniany. Po zakończeniu eksploatacji uzyska on charakter zgodny z kierunkiem rekultywacji, jednakże nieodwracalnie inny od aktualnego. Otoczenie wyrobiska w wyniku samoistnych procesów renaturalizacji i planowanej rekultywacji porośnie przynajmniej częściowo lasem. Wytworzony ekosystem będzie posiadał jednak pewne cechy degradacji antropogenicznej, ze zubożoną różnorodnością szaty roślinnej i z dominacją gatunków ruderalnych i inwazyjnych.

W projekcie miejscowego planu zakłada się wprowadzenie działań, które mogą być potencjalnie uciążliwe dla środowiska i które będą oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska takie, jak:

4.1. Wpływ na rzeźbę terenu

Obecnie teren objęty miejscowym planem jest pofałdowany a w jego granicach znajdują się dwa wzniesienia (w północnej i południowej części planu). Jednym z nich jest Góra Kamionka (wysokość ok. 497 m n.p.m.) położona w południowej części omawianego obszaru. Wyznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów powierzchniowej eksploatacji złoża – PE w znacznej mierze ingeruje w aktualną rzeźbę przedmiotowego obszaru. Prowadzenie eksploatacji złoża spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni terenów. Pierwotna rzeźba ulegnie całkowitemu przeobrażeniu w stosunku do obecnej, w miejsce wzgórz i pagórków powstaną wyrobiska o głębokości do kilkunastu metrów. Ponadto na terenach PE, które nie będą objęte eksploatacją dopuszcza się wprowadzenie komunikacji wewnętrznej – co również będzie wymagało dostosowania rzeźby terenu. Jedynie północno-wschodnia część miejscowego planu pozostanie nienaruszona z uwagi na przeznaczenie terenu jako teren lasów. Przeznaczenie części przedmiotowego terenu jako teren lasów.

4.2. Wpływ na gleby

Teren objęty opracowaniem to w większości grunty leśne oraz rolne. Gleby opisane w ewidencji jako grunty rolne posiadają niską wartość bonitacyjną i są to grunty klasy IVa, IVb, V i VI. Możliwość eksploatacji złoża (np. metodą odkrywkową) spowoduje konieczność usunięcia i zwałowania wierzchniej warstwy gleby, a wraz z nią integralnie związanej fauny i flory. Przeważającą częścią nieruchomości gruntowej zlokalizowanej nad złożem stanowi las co oznacza, że w przypadku wydobycia złoża spowoduje to konieczność wyłączenia tych obszarów z produkcji leśnej (wycinka lasu). Pewnego rodzaju rekompensatą utraty powierzchni gleb są: zachowanie w części północno-wschodniej fragmentu lasu, zakaz lokalizacji obiektów budowlanych stale związanych z gruntem na terenie PE oraz zakaz budowy budynków i innych kubaturowych obiektów budowlanych na terenie ZL, a także wskazana w planie rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku: edukacyjnym, turystycznym, sportowym, rekreacyjnym oraz leśnym.

4.3. Wpływ na warunki gruntowo-wodne

Ustalenia planu miejscowego przewidują docelowo zachowanie części terenów jako leśne oraz przeznaczenie pozostałych obszarów pod powierzchniową eksploatację złoża (PE):

teren działalności górniczej, na którym możliwa jest eksploatacja kopalni, lokalizacja zwałowisk mas ziemno-skalnych. Ponadto miejscowy plan dopuszcza wzbogacenie terenów PE w wewnętrzny układ komunikacyjny. Powierzchnie utwardzone takie jak drogi, mogą ograniczyć do pewnego stopnia infiltrację wód opadowych i roztopowych, a tym samym zmniejszyć zasilenia wód gruntowych. W konsekwencji może nastąpić przesuszenie podłoża. W trakcie eksploatacji należy zwrócić szczególną uwagę na prowadzenie wydobycia kopaliny ze złoża w sposób, który nie spowoduje zanieczyszczenia wód podziemnych. Problem może wystąpić w przypadku awarii sprzętu mechanicznego, co skutkować może wprowadzeniem do środowiska gruntowo-wodnego substancji ropopochodnych. Należy wówczas podjąć niezbędne działania ratunkowe pozwalające zapobiec wyciekom olejów i benzyn z maszyn oraz zneutralizować powstałe skażenie wód. W granicach opracowania i sąsiedztwie nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Istotne jest by projektowana eksploatacja kopaliny zapewniła w pełni ochronę dla wód podziemnych, przy zachowaniu wymogów i przepisów ochrony środowiska, czy przepisów przeciwpożarowych. Działalność wydobywcza może zatem wpłynąć negatywnie na sferę gruntowo-wodną.

4.4. Wpływ na surowce mineralne

W związku z wydobyciem złoża kopaliny w budowie geologicznej terenu powstanie luka stratygraficzna. Oddziaływanie przedsięwzięcia na zasoby naturalne będzie miało charakter: bezpośredni, stały, nieodwracalny i negatywny.

4.5. Wpływ na różnorodność biologiczną

Każda inwestycja realizowana w środowisku naturalnym ingeruje pośrednio lub bezpośrednio na lokalne zasoby różnorodności biologicznej. Dzięki drożnym korytarzom ekologicznym jak Korytarz Zachodni można mówić o wysokiej bioróżnorodności terenu. Roślinność porastającą teren będący przedmiotem opracowania tworzą głównie ekosystemy leśne, uprawy oraz niewielkie ilości zieleni śródpolnej. Plan miejscowy zakłada przede wszystkim dokonanie aktualizacji w zakresie ujawnienia udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” oraz wyznacza teren powierzchniowej eksploatacji złoża oraz teren lasu. Realizacja planowanych ustaleń będzie zatem w znaczący sposób oddziaływać na obecny stan szaty roślinnej i zwierzęcej tego regionu.

Analizowany obszar stanowią głównie tereny leśne i rolne wraz z towarzyszącą im zielenią śródpolną. Teren jest szczególnie cenny przyrodniczo z uwagi na wzgórze Góry

Kamionka, które stanowi siedlisko przyrodnicze 9130 *Żyzne buczyny*, dodatkowo znajdujący się w granicach las pełni ważną funkcję korytarza ekologicznego. Jednym z elementów, które cechują wysoką bioróżnorodność analizowanego obszaru jest drożność korytarza ekologicznego Zachód, która umożliwi migrację cennych gatunków zwierząt. Obszar ten jest zatem wartościowy pod kątem przyrodniczym nie tylko w skali lokalnej ale i w skali całego regionu, ponieważ zapewnia on spójność sieci Natura 2000 dając możliwość swobodnego poruszania się gatunkom.

Nowe przeznaczenie części analizowanego terenu – powierzchniowa eksploatacja złoża w sposób bezpośredni będzie oddziaływać na bioróżnorodność tego obszaru poprzez zwężenie korytarza migracji. Zmiana przeznaczenia powierzchni terenów leśnych stanowiących fragment korytarza ekologicznego Zachód może stanowić potencjalną barierę dla korzystających z niego zwierząt, w tym również gatunków chronionych jak wilka *Canis lupus*, czy rysia *Lynx lynx*. Obecnie, na wysokości Góry Kamionka, korytarz ma około 2 km szerokości. Po realizacji zamierzeń projektu planu miejscowego, szerokość terenów leśnych zostanie uszczuplona o około 600 m, jednakże pozostanie ich znaczna część tj. pas lasu o szerokości min. 1200 m. Tak więc drożność korytarza migracyjnego zostanie zachowana i nie nastąpi jego całkowite przerwanie.

Dlatego zmiana przeznaczenia wymagać będzie przeprowadzenia monitoringu przed realizacyjnego. W pierwszej kolejności po przeprowadzeniu inwentaryzacji i waloryzacji terenu, koniecznym jest wyznaczenie kierunków migracji zwierząt oraz miejsc najczęściej przez nie wykorzystywanych. Działania te pozwolą w sposób jednoznaczny określić skalę oddziaływania i ewentualne wprowadzenie działań minimalizujących lub kompensujących np. w celu ochrony środowiska bytowania zwierząt i zapewnienia ciągłości korytarzy migracyjnych, należy zaprojektować dla nich szereg przejść.

W celu ochrony bioróżnorodności analizowanego terenu projekt planu przewiduje także pozostawienie części istniejących terenów leśnych. Ponadto ustalony został kierunek rekultywacji na: edukacyjny, turystyczny, sportowy, rekreacyjny oraz leśny. Przepisy uchwały nie odnoszą się jednak do sposobu ich urządzania a dobór gatunkowy roślin również pozostaje w gestii właścicieli poszczególnych terenów.

4.6. Wpływ na zwierzęta i rośliny

Obecnie analizowany obszar posiada szczególnie istotne wartości przyrodnicze. Roślinność porastająca teren to głównie las, uprawy oraz zieleń śródpolna. Lasy, kępy drzew

i zakrzewienia stanowią cenne siedliska dla ornitofauny. Natomiast na terenach, gdzie środowisko przyrodnicze zostało przekształcone przez człowieka odnajdziemy siedliska nieleśnie pochodzenia antropogenicznego. Realizacja projektu planu zakłada w części centralnej i zachodniej eksploatację złoża kruszywa, która spowoduje konieczność usunięcia i zwałowania wierzchniej warstwy gleby, a wraz z nią integralnie związanej fauny i flory.

Występowanie w granicach opracowania terenów leśnych oraz zamierzenia co do wydobycia złoża spod części z nich spowoduje konieczność wyłączenia tych obszarów z produkcji leśnej (wycinka lasu). Aktualnie brak koncesji na wydobywanie nie pozwala w sposób szczegółowy określić stopnia zmian jakie wystąpią na przedmiotowym terenie tj. skala wycinki. Jednakże z uwagi na fakt, że lasy pokrywają niemalą całą część terenu przeznaczonego do wydobycia można spodziewać się, znacznej ingerencji w świat fauny i flory.

W granicach planu za cenne przyrodniczo uznano tereny wzniesienia Góry Kamionka, które stanowi siedlisko przyrodnicze 9130 *żyzne buczyny*. Ma to wielorakie znaczenie – krajobrazowe, kulturowe oraz przyrodnicze (środowiskowe). Jednakże w skali regionu przeznaczenie tego terenu na cele nierolnicze i nieleśne nie powinno w sposób zagrażający oddziaływać na siedlisko przyrodnicze z uwagi na powszechność jego występowania na terenie Sudetów.

W sytuacji stwierdzenia oddziaływania na gniewosza plamistego należy zastosować wszelkie możliwe środki zapobiegawcze zmianie siedliska stanowiska tego gatunku oraz zachować w nienaruszonym stanie jego strefy ochronne. Do takich środków należą: prowadzenie monitoringu przyrodniczego i ewentualne przeniesienie siedliska gniewosza plamistego (tak jak miało to miejsce podczas prowadzonych prac wydobywczych na terenie złoża „Tłumaczów – Wschód”).

Wzniesienie Ścinawskie, w przeważającej części porośnięte lasami, stanowią ważny korytarz migracji zwierząt (korytarz ekologiczny Zachód: Karkonosze – Góry Stołowe). Jest to teren wykorzystywany m. in. przez wilka *Canis lupu* i rysia *Lynx lynx*. Dlatego należy przeprowadzić monitoring przed realizacyjny, który pozwoli określić zakres wykorzystania terenu przez zwierzęta w celach migracyjnych oraz wskaże siedliska i miejsca występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt. Ma to na celu ochronę środowiska bytowania zwierząt oraz ewentualne wskazanie odpowiednich miejsc na przejścia dla zwierząt by zapewnić ciągłość korytarzy migracyjnych. Informacje odnośnie występujących/migrujących w tym obszarze zwierząt chronionych nie zostały potwierdzone nowszym opracowaniem,

dlatego przed przystąpieniem do zmiany przeznaczenia należałoby dokonać inwentaryzacji przyrodniczej w celu potwierdzenia przedstawionych informacji.

Realizacja zamierzeń planu spowoduje uszczuplenie korytarza migracyjnego Zachód o około 600 m, jednakże pozostała jego część tj. pas terenów leśnych o szerokości min. 1200 m. pozostanie nienaruszony. Drożność korytarza migracyjnego nie zostanie przerwana, jedynie nieznacznie uszczuplona.

Duża część spośród wymienionych walorów przyrodniczych jest szeroko rozpowszechniona na terenie Sudetów i oddziaływanie przedsięwzięcia na stan ich zachowania (siedliska) lub populacji (gatunki) w całym regionie jest nieznaczący.

Na obszarze przewidzianym do eksploatacji dojdzie do czasowej likwidacji populacji mikroorganizmów, płazów, gadów, owadów oraz ssaków. Ponadto hałas, drgania oraz zapylenie środowiska spowodowane wydobywaniem może wystraszyć mieszkające i migrujące przez ten obszar zwierzęta. Ustalenia projektu przewidują zatem zmianę zagospodarowania i użytkowania terenu, która wpłynie na świat zwierząt i roślin. W zakresie siedlisk roślinnych oddziaływanie będzie mieć skutek długoterminowy, stały i bezpośredni. Oddziaływanie odbędzie się w zakresie: zmiany przeznaczenia gruntów, przez co należy rozumieć nieodwracalną utratę dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi, częściową utratę istniejącego ekosystemu leśnego ze wszystkimi organizmami i szatą roślinną oraz ingerencję w główny korytarz migracyjny. Na północ od terenów przeznaczonych pod eksploatację złóż na Gajowie ma miejsce wydobywanie złoża „Tłumaczów – Gardzień”. Dlatego negatywne oddziaływanie na świat fauny i flory związane z pracą kopalni ma już miejsce w tym regionie.

Pozostawienie terenów leśnych położonych w północno – wschodniej części planu (tj. stanowiących fragment korytarza ekologicznego) jest działaniem mającym na celu ochronę znajdujących się tam siedlisk szczególnie roślinnych. Przywrócenie wartości użytkowych zmienionym siedliskom w wyniku prac rekultywacyjnych, pozwoli na częściową odbudowę siedlisk pierwotnych a także umożliwi pojawienie się nowych gatunków. Po zakończonej eksploatacji oddziaływanie będzie bezpośrednie i pośrednie, stałe, pozytywne i odwracalne.

4.7. Wpływ na krajobraz

Plan miejscowy swym zakresem obejmuje obszar o bardzo cennych walorach krajobrazowych tj. fragment Wzgórz Ścinawskich wraz z Górą Kamionka. Projekt zakłada przeznaczenie polega na dokonaniu aktualizacji w zakresie ujawnienia udokumentowanego

złoża „Tłumaczów – Gajów”, a także na wyznaczeniu terenów przeznaczonych pod powierzchnią eksploatację złoża a także tereny lasów.

W zakresie przekształceń krajobrazu przewiduje się całkowitą i nieodwracalną utratę walorów krajobrazowych na terenach przeznaczonych pod odkrywkę. Zalesione stoki Góry Kamionki wraz z otaczającym je lasem zostaną zajęte a dotychczasowy krajobraz rolniczo-leśny zmieni się na okres funkcjonowania kopalni w krajobraz kopalniany. Wylesieniu może ulec płat siedliska przyrodniczego żyzne buczyny, który położony jest na szczycie Góry Kamionka. W przypadku wylesienia obszaru, bezpowrotnej zmianie ulegnie różnorodność krajobrazu i jego lokalna specyfika. Wpłynie to negatywnie na atrakcyjność gminy. Po zakończeniu eksploatacji uzyska on charakter zgodny z kierunkiem rekultywacji, jednakże bezpowrotnie odmienny od obecnego. Etap rekultywacji powoduje kolejne zmiany w istniejącym krajobrazie jednak nie przywraca jego pierwotnej formy. Będzie to krajobraz przekształcony, a jego obecne walory siedliskowe zostaną nieodwracalnie utracone.

Miejscowy plan w swoich zapisach stara się chronić istniejący krajobraz dlatego wskazuje, że eksploatacja złoża powinna następować w taki sposób, aby minimalizować ingerencję prowadzonej eksploatacji na otaczający krajobraz. Dodatkowo należy upatrywać chęć zminimalizowania negatywnych skutków eksploatacji na krajobraz w pozostawieniu wzdłuż wschodniej granicy pasma istniejącego lasu.

4.8. Wpływ na obszary objęte ochroną przyrody

Na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie znajdują się żadne obszary objęte ochroną przyrody wynikającą z przepisów odrębnych. Najbliższe chronione tereny tj. Park Narodowy Gór Stołowych-otulina oraz Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Góry Stołowe” PLB020006, które znajdują się ok. 2,5 kilometra (w linii prostej) na południe od granic analizowanego terenu. Nie wydaje się jednak aby oddziaływanie wynikające z zapisów miejscowego planu mogło bezpośrednio znacząco negatywnie wpłynąć na którąkolwiek z w/w form ochrony. W związku z czym nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu przedmiotowego planu na obszary objęte ochroną przyrody.

4.9. Wpływ na ludzi

Obszar objęty planem stanowią tereny niezabudowane. Brak jest w jego granicach jakichkolwiek zabudowań mieszkalnych lub obiektów stałego lub czasowego przebywania

ludzi, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się tereny rolne oraz lasy. Wyznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów powierzchniowej eksploatacji złóż w sposób znaczący wpłynie na ludzi, jednak dotyczyć to będzie przede wszystkim pracowników zatrudnionych przy wydobyciu złoża. Prowadzenie prac eksploatacyjnych będzie wiązało się z pogorszeniem warunków akustycznych oraz z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego w wyniku prac sprzętu wydobywczego oraz środków transportu. Największe natężenie hałasu i emisji zanieczyszczeń będzie miało miejsce w obrębie kopalni, jednakże oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu wydobycia.

Teren przeznaczony pod eksploatację złoża znajduje się w niedalekiej odległości od zabudowań wsi Gajów. Dlatego również w przypadku ludności lokalnej przedsięwzięcie może mieć negatywne skutki. Oddziaływanie dotyczyć będzie podniesionych norm hałasu w godzinach pracy kopalni (prace wydobywcze) oraz wzmożonego zapylenia powietrza, szczególnie w porze suchej. Uciążliwości w zakresie hałasu trzeba eliminować wszelkimi możliwymi sposobami, dlatego w przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu należy utworzyć strefę ograniczonego użytkowania. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W przypadku przedmiotowego planu monitoringowi należałoby poddać teren zabudowy Gajowa. Dobrym rozwiązaniem mającym na celu zminimalizowanie uciążliwości dla mieszkańców Gajowa byłoby także poprowadzenie wewnętrznych dróg transportowych z terenu eksploatacji złoża „Tłumaczów – Gajów” w kierunku północnym tj. na teren „Tłumaczów – Gardzień”. Takie rozwiązanie sprawiłoby, że wszelkie uciążliwości spowodowane transportem surowca odbywałyby się poza miejscową społecznością. Dodatkowo taki układ pozwoliłby na wykorzystanie istniejącego zakładu przerobczego na terenie kopalni „Tłumaczów – Gardzień” do przeróbki melafiru pozyskanego ze złoża Gajów.

Pozostałe zagrożenia związane z oddziaływaniem na zdrowie ludzi wiązać się będą z etapem realizacji ustaleń projektu planu, poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości. Istotne jest również prowadzenie prac przy użyciu sprawnego sprzętu i w odpowiednich warunkach BHP i przeciwpożarowych, co zapobiegnie zaistnieniu sytuacji awaryjnych.

Aby w pewnym stopniu zminimalizować uciążliwość terenów PE, w planie wskazano, że drgania sejsmiczne od robót strzałowych prowadzonych w związku z eksploatacją kopaliny

ze złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” nie mogą przekraczać poza terenem górniczym dopuszczalnych wartości, określonych w obowiązujących w tym zakresie normach i przepisach. Eksploatacja złoża powinna następować w taki sposób by minimalizować ingerencję w otaczający krajobraz przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa i uwzględnieniu ograniczeń wynikających z prowadzonych procesów technologicznych oraz uwarunkowań geologicznych i górniczych.

W związku z powyższym prognozuje się słabo zmienne oddziaływanie wywołane zwiększonymi możliwościami zatrudnienia, ale i potencjalnym oddziaływaniem działalności górniczej na otoczenie.

4.10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Oddziaływanie postanowień miejscowego planu na zabytki można uznać za pozytywne. Założenia planu ustalają ochronę konserwatorską co do wszystkich przedmiotów, u których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub, które zostaną odkryte jako przypadkowe znaleziska. Ponadto postępowanie z obiektami/przedmiotami o cechach zabytkowych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych. Na obszarze objętym planem nie znajdują się żadne obiekty i budowle o wysokich wartościach kulturowych ani żadne stanowiska archeologiczne, dlatego przedmiotowy plan nie odnosi się bezpośrednio do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

W związku z powyższym nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu miejscowego planu na zabytki i krajobraz kulturowy.

4.11. Wpływ na jakość powietrza i klimat

Ustalenia zmiany przewidują docelowo przeznaczenie analizowanego terenu pod teren lasów i teren powierzchniowej eksploatacji złoża. Zatem na jakość powietrza na terenie będącym przedmiotem niniejszej analizy największy wpływ będzie miała praca maszyn i urządzeń pracujących przy wydobyciu i przeróbce melafiru, ruch pojazdów oraz emisja niezorganizowana pyłu z powierzchni nieutwardzonych objętych eksploatacją. Powstałe zanieczyszczenia będą miały lokalny zasięg ograniczony praktycznie do stref wyznaczonych granicami terenów górniczych oraz wąskich pasów wzdłuż dróg transportu kruszywa. Eksploatacja złoża nie powinna wywołać zmian w środowisku na poziomie wyższym od obowiązujących standardów jakości powietrza.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne będzie miało charakter bezpośredni, krótkookresowy ograniczony do fazy eksploatacji, negatywny i odwracalny. Po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji oddziaływanie na powietrze atmosferyczne zaniknie. Obecność pyłów w powietrzu ograniczy się do terenu położonego w najbliższym sąsiedztwie wyrobiska kopaliny. W przypadku wystąpienia oddziaływania będzie ono miejscowe i chwilowe. Poza chwilowym pogorszeniem warunków aerosanitarnych nie przewiduje się zmian czynników klimatycznych.

4.12. Wpływ na klimat akustyczny

Źródłem hałasu na obszarze planu będzie przede wszystkim ruch spowodowany komunikacją, a także hałas związany z wydobywaniem powierzchniowym surowca. Planowana działalność wydobywcza będzie wymagała przeorganizowania sieci infrastrukturalnych oraz wprowadzenia nowych ciągów komunikacyjnych. Na terenach eksploatacyjnych powstaną nowe drogi technologiczne, po których poruszać się będzie sprzęt ciężki. Natężenie hałasu w obszarze projektu planu wzrośnie wraz z prowadzoną na terenie eksploatacją surowca, co może wpłynąć na czasowe pogorszenie jakości klimatu akustycznego.

4.13. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała wpływ na zmiany środowiska poza obszarem opracowania. Przekształcenie części terenów pod teren powierzchniowej eksploatacji złoża przyczyni się do rozbudowy terenów eksploatacyjnych w Gminie Radków. Takie postępowanie wpłynie na zmianę krajobrazu całej okolicy, ograniczenie przestrzeni produkcyjnej gleb, przebieg sieci infrastrukturalnych i układ dróg. Postępująca eksploatacja będzie odbywać się kosztem lasów i terenów rolnych, co będzie prowadziło do ograniczenia siedlisk roślinnych i zwierzęcych. Specyfikacja prowadzonej działalności, polegającej na wydobywaniu powierzchniowym surowca skalnego oraz prowadzona przeróbka materiału i jego transport mogą powodować uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. Wprowadzenie terenów eksploatacji złóż zmieni krajobraz, choć zgodnie z założeniami miejscowego planu obszar ten będzie poddany rekultywacji w kierunku edukacyjnym, turystycznym, sportowym, rekreacyjnym oraz leśnym. W związku z czym walory krajobrazowe mogą zostać przywrócone po zakończeniu eksploatacji.

Natomiast całkowity wpływ przekształceń będzie znany dopiero po jej zakończeniu i przeprowadzeniu monitoringu środowiska.

4.14. Oddziaływanie skumulowane

Większość oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska ma charakter bezpośredni i pośredni. Z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo terenów kopalnianych – „Tłumaczów Gardzień I” w zakresie zmian może mieć miejsce oddziaływanie skumulowane w kwestiach przyrodniczych jak i poza przyrodniczych (tj. klimat akustyczny jak i jakość powietrza). Zjawiska te swoim zasięgiem obejmować będą przede wszystkim obszar planu. Ponadto większość rozwiązań skutkować będzie długoterminowymi zmianami w środowisku.

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują w kwestiach przyrodniczych: spadek bioróżnorodności spowodowany zwężeniem korytarza ekologicznego Zachód (Karkonosze-Góry Stołowe GKZ-6C) na skutek zmiany kierunków zagospodarowania zarówno w sąsiedztwie Góry Gardzień jak i Góry Kamionka. Ekspansja terenów eksploatacyjnych może ograniczyć migrację zwierząt (m. in. gatunków chronionych t. j. wilka *Canis lupu* i rysia *Lynx lynx*). Po realizacji zamierzeń projektu planu, szerokość korytarza ekologicznego Zachód zostanie uszczuplona w nieznacznym wymiarze gdyż pozostanie pas lasu o szerokości min. 1200 m. Tak więc drożność korytarza migracyjnego zostanie zachowana i nie nastąpi jego przerwanie. Analizując tereny sąsiednie pod kątem oddziaływania na stan siedliska przyrodniczego m. in. dla obszaru eksploatacji „Tłumaczów – Wschód:”, czy „Tłumaczów – Gardzień” wskazano na brak znaczącego oddziaływania na środowisko przeznaczenia terenu na cele nierolnicze i nieleśne, w tym na stan ochrony siedliska przyrodniczego w skali regionu. Dlatego można założyć, że ewentualne przeznaczenie terenu objętego planem (położonego na Gajowie) na cele nierolnicze i nieleśne również nie powinno w sposób zagrażający oddziaływać na siedliska przyrodnicze w skali regionu.

Dodatkowo należy podkreślić, że występujące negatywne oddziaływanie na świat fauny i flory w tym regionie nastąpiło na skutek już istniejących prac kopalni (tj. wydobywanie złoża „Tłumaczów – Gardzień”), która to sąsiaduje z terenem objętym zmianą od strony północnej.

Przeznaczenie kolejnego terenu w obrębie Wzgórz Ścinawskich pod eksploatację złóż wpłynie z pewnością na zmianę krajobrazu całej okolicy, jednak nie będzie to znacząca zmiana. Dodatkowo upatruje się szansę na przywrócenie atrakcyjności tego miejsca po

zakończeniu wydobycia poprzez działania rekultywacyjne. Należy mieć świadomość, że będzie to jednak krajobraz przekształcony.

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują w kwestiach poza przyrodniczych: hałas oraz emisje zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Hałas powodowany będzie wzmocnionym transportem drogowym w kierunku obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie a także w rejonie planowanego wydobycia. Wzrost ilości terenów przeznaczonych pod eksploatację złóż może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko. Jednakże będą to oddziaływania o charakterze czasowym. Aby nie zwiększać obecnych uciążliwości tj. hałasu związanego z metodą strzałową oraz ruchem maszyn należałoby prowadzić wydobycie surowca etapami, w kierunku odchodzącym od miejscowości Gajów. Należy również dążyć do ograniczenia potrzeb transportowych w zakresie przewozów surowców i produktów samochodami ciężarowymi (dostosowanych do wielkości wydobycia), tak aby ograniczyć ich oddziaływanie na zabudowę i życie mieszkańców funkcjonujących wzdłuż dróg, po których będzie się odbywał transport wydobywanego surowca skalnego i innych materiałów powstałych w wyniku eksploatacji złoża. Dobrym rozwiązaniem mającym na celu zminimalizowanie uciążliwości dla mieszkańców Gajowa jest poprowadzenie dróg transportowych z terenu eksploatacji złoża „Tłumaczów – Gajów” w kierunku północnym tj. na teren „Tłumaczów – Gardzień”.

W opracowaniu „Sprawozdanie z pomiarów hałasu emitowanego do środowiska z terenu Zakładu Regnars Sp. z o.o. Kopalnia Melafiru Tłumaczów” stwierdzono, że przeprowadzone pomiary poziomu dźwięku w wyznaczonych punktach pomiarowych (wśród zabudowań wsi Tłumaczów) nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dodatkowo w „Raporcie oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji oraz przeróbki kopaliny ze złoża „Tłumaczów – Gardzień” oraz transportu wyrobów gotowych” dokonano analizy akustycznej w celu oceny ewentualnego oddziaływania hałasu w środowisku z istniejących i projektowanych źródeł, mających być na wyposażeniu kopalni i zakładu przerobczego. Wyniki przeprowadzonej analizy wykazały, że planowane uciążliwości nie będą wpływać w sposób negatywny na mieszkańców Tłumaczowa. Co więcej w dokumencie tym wskazano, że oddziaływanie planowanej inwestycji na powietrze atmosferyczne oraz na klimat akustyczny nie będą w sposób istotny wpływać negatywnie na otoczenie. W związku z powyższym nie prognozuje się negatywnego oddziaływania skumulowanego na kwestie poza przyrodnicze.

4.15. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w strefie przygranicznej, w odległości ok. 2 km od granicy polsko – czeskiej. Z uwagi na charakter planowanego przedsięwzięcia - powierzchniowa eksploatacja złoża oraz jego zasięg terytorialny nie powinno ono wywoływać oddziaływania, które miałyby tak znaczący zasięg, aby dotrzeć do obszarów położonych poza granicami kraju.

4.16. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

W ramach opracowania niniejszej prognozy dokonano przeglądu informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej dla uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków (Uchwała Rady Miejskiej w Radkowie Nr XL/281/21 z dnia 30 kwietnia 2021r.). Wspomniana zmiana Studium obejmuje swym zakresem obszar pokrywający się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dlatego niniejsze opracowanie w dużej mierze odnosi się do przedmiotowej prognozy. Uwzględniono: charakterystykę środowiska przyrodniczego, wpływ sposobu zagospodarowania na stan środowiska oraz prognozowane oddziaływanie na środowisko i warunki życia ludzi. Przeanalizowano ocenę proponowanego zagospodarowania terenu oraz propozycje innych rozwiązań. Dokument posłużył jako źródło informacji szczególnie w kwestiach: stanu środowiska i wymogów jego ochrony, wielkości i jakości zasobów środowiska oraz wymogów ochrony przyrody.

Na przedmiotowym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków obejmującego obszar obrębów geodezyjnych wsi Gajów, Suszyna, Raszków, Ratno Górne, Ścinawka Dolna, przyjęty uchwałą Nr X/56/03

Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 27 czerwca 2003 r., dla którego została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. Niestety autorowi niniejszej prognozy nie było dostępne to opracowanie.

4.17. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktualizacja w zakresie udokumentowanego złoża „Tłumaczów-Gajów”. Ponadto projekt zakłada przeznaczenie części terenów pod powierzchniową eksploatację złoża (PE) oraz pozostawienie pozostałego fragmentu w istniejącym przeznaczeniu tj. jako teren lasów (ZL).

Realizacja przedmiotowych ustaleń spowoduje wzrost uciążliwości na analizowanym obszarze. Działalność eksploatacyjna będzie wiązać się ze zmianami i niekorzystnym oddziaływaniem na poszczególne komponenty środowiska, a także wpłynie na okresowe zwiększenie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza. Przekształcenia rzeźby terenu będą znaczące, jednak po prawidłowym przeprowadzeniu rekultywacji mogą powstać tereny wartościowe krajobrazowo. Prowadzone odwodnienie terenów wyrobiska powinno jedynie czasowo i na niewielkim obszarze prowadzić do zmian położenia zwierciadła wody podziemnej. Podczas eksploatacji i rekultywacji należy prowadzić monitoring zjawisk przyrodniczych i hydrogeologiczny w celu określenia potencjalnych zagrożeń i wprowadzenia działań naprawczych w przypadku wystąpienia uciążliwości. Podczas eksploatacji uciążliwości dotyczyć będą również emisji pyłów do atmosfery, hałasu od obiektów przeróbki surowca oraz od transportu na terenie kopalni i na drogach dojazdowych oraz produkcji ścieków przemysłowych i zanieczyszczonych wód opadowych. Pewnego rodzaju ograniczeniem uciążliwości na terenach sąsiadujących może być pozostawiony wzdłuż wschodniej granicy pas terenów leśnych. Koniecznym jest także prowadzenie okresowego monitoringu oddziaływań na świat przyrodniczy i poza przyrodniczy, który pozwoli w momencie wystąpienia uciążliwości wprowadzić środki ograniczające szkodliwe oddziaływanie.

Obecność wyrobiska wpływa w sposób nieodwracalny, lub częściowo odwracalny na walory środowiska przyrodniczego i krajobraz. Przeprowadzona rekultywacja może przyczynić się do złagodzenia skutków eksploatacji, ale nie doprowadzi do całkowitego przywrócenia naturalnych warunków siedliskowych i krajobrazu na tym obszarze. Uciążliwości terenów eksploatacyjnych będą widoczne wiele lat po zakończeniu wydobywania.

Obszar ten zawsze będzie nosił piętno prowadzonej działalności wydobywczej. Planowane przeznaczenie terenów pod eksploatację złóż będzie niekorzystne dla walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Jednakże spora część występujących tu walorów przyrodniczych jest szeroko rozpowszechniona na terenie Sudetów i ewentualne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na stan ich zachowania (siedliska) lub populacji (gatunki) w całym regionie jest nieznaczący. Ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu pozwalają częściowo zminimalizować negatywny wpływ przewidywanej funkcji na środowisko, jednak nie eliminują go całkowicie.

Badając planowane przeznaczenie terenu pod kątem wpływu na środowisko teren ten można zaliczyć do kategorii:

- obszary, na których prognozowane skutki planu wzbogacą środowisko - teren lasów **ZL**;

Tabela.3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	bez znaczenia	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	nieznaczące
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
klimat lokalny	bez znaczenia	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne

Źródło: wykonanie własne

- obszar, na którym prognozowane skutki planu wpłyną w sposób negatywny na środowisko (liczne przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie,

zwiększenie emisji hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód) – teren powierzchniowej eksploatacji złoża **PE**;

Tabela.4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie, skumulowane	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne/ znaczne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	krótkoterminowe	chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
wody	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	krótkoterminowe	chwilowe	negatywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne/ znaczne
klimat lokalny	bezpośrednie	krótkoterminowe	chwilowe	negatywne	miejscowe	odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	krótkoterminowe	chwilowe	negatywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rekultywacji	zauważalne/ znaczne

– Źródło: wykonanie własne

5. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W opracowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnione zostały zasady ochrony środowiska. Jednakże rozwiązania jakie zastosowano w planie wpłyną w pewnym stopniu negatywnie na lokalne warunki środowiska głównie uwagi na przeznaczenie części terenu pod powierzchniową eksploatację złoża (PE). Planowane wydobycie surowców mineralnych może być potencjalnie uciążliwe dla środowiska i dla mieszkańców, ponieważ może prowadzić do pewnych degradacji w związku z: przekształcaniem rzeźby terenu, krajobrazu, ingerencją w bioróżnorodność oraz świat roślin i zwierząt, możliwymi modyfikacjami w zaleganiu zwierciadła wód gruntowych, emisją zanieczyszczeń pyłowych, czy hałasem. Ustalenia planu wprowadzają szereg zapisów, które mają chronić otaczające tereny przed nadmierną uciążliwością obszaru eksploatacji. Rzeczywista uciążliwość terenów eksploatacyjnych dla mieszkańców Gajowa i środowiska przyrodniczego zależy od skutecznego egzekwowania tych ustaleń.

W celu zapobiegania, ograniczenia niekorzystnego wpływu na środowisko realizacji przedmiotowych ustaleń należy przede wszystkim kierować się obowiązującymi normami dotyczącymi ochrony poszczególnych komponentów środowiska, a w szczególności dotyczącymi: jakości powietrza atmosferycznego, ochrony wód podziemnych, jakości klimatu akustycznego, czy ochrony przyrody.

Negatywnymi skutkami zastosowania ustaleń planu mogą być:

- przeobrażenie rzeźby terenu;
- usunięcie i zwałowanie wierzchniej warstwy gleby na terenach powierzchniowej eksploatacji złoża;
- usunięcie części pokrywy glebowej na terenach przeznaczonych pod powierzchnie utwardzone;
- zmniejszenie infiltracji wód opadowych na terenach utwardzonych;
- możliwe modyfikacje w zaleganiu zwierciadła wód gruntowych;
- możliwe zanieczyszczenie wód podziemnych spowodowane awarią sprzętu mechanicznego (wprowadzenie do środowiska gruntowo – wodnego substancji ropopochodnych);

- zwiększenie emisji hałasu na terenach przeznaczonych pod drogi (ruch spowodowany sprzętem ciężkim) oraz podczas wydobywania złoża;
- wzmożone zapylenie powietrza poprzez wywiewanie pyłów i lżejszych frakcji piasków (szczególnie w porze suchej),
- nadmierna emisja spalin (w wyniku pracy maszyn górniczych i ruchu pojazdów),
- wyłączenie obszarów z produkcji leśnej,
- zwężenie korytarza ekologicznego Zachód,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, spowodowane transportem kruszywa.

Rozwiązania minimalizujące lub rekompensujące negatywny wpływ:

- prowadzenie eksploatacji zgodnie z planami zagospodarowania złóż i planami ruchu kopalni,
- zminimalizowanie uciążliwości akustycznej prowadzonych prac w obszarze miejscowego planu poprzez zastosowanie urządzeń i maszyn spełniających polskie normy w zakresie emisji hałasu do środowiska,
- prowadzenie eksploatacji sprzętu zgodnie z instrukcjami techniczno – ruchowymi, które znajdują się na wyposażeniu każdego urządzenia mechanicznego,
- praca na sprawnym technicznie sprzęcie i maszynach, podlegających stałej kontroli,
- zakaz stosowania środków chemicznych na terenie eksploatacji,
- zaleca się wykonanie dokumentacji hydrogeologicznej dla inwestycji mogących zanieczyścić wody podziemne,
- odpowiednie oznakowanie terenu zakładów górniczych poprzez umieszczenie tablic informacyjnych i ostrzegawczych lub ewentualne ogrodzenie terenu,
- ograniczenie prędkości pojazdów, stosowanie „cichych” nawierzchni jezdni w celu zmniejszenia hałasu emitowanego przez ruch drogowy,
- transport urobku z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska w zakresie stanu sanitarnego atmosfery (zapylenie) oraz zakłóceń akustycznych, w szczególności na terenach zabudowanych,
- wykorzystanie mas ziemnych pozyskanych na etapie prac związanych ze zdejmowaniem nakładu znad złoża do konstrukcji wałów, które mogą zastąpić ekrany akustyczne,

- zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjnej w celu ograniczenia uciążliwości z terenów eksploatacyjnych,
- sukcesywna rekultywacja terenów wyrobiska tak, aby jak najszybciej przywrócić zadowalający stan środowiska i krajobrazu, zgodnie z zasadami ochrony środowiska i przepisami odrębnymi,
- w przypadku stwierdzenia znalezisk i ewentualnych śladów kulturowych podczas prowadzonych prac kulturowych należy niezwłocznie to zgłosić do właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Rekultywacja terenów zdegradowanych winna odbywać się sukcesywnie, w miarę przesuwania się frontu robót wydobywczych, a grunty winny być stopniowo rekultywowane i przywracane do użytkowania w zależności od zatwierdzonego kierunku rekultywacji. Przy zalesianiu i zadrzewianiu terenów należy zadbać o dobór odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków drzew, krzewów i innych roślin.

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. sposobu zagospodarowania przedmiotowego terenu. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Jednym z wariantów było pozostawienie na tym terenie obecnych przeznaczeń tj. tereny lasów i zadrzewień, tereny zalesień oraz terenów rolniczych. Z punktu widzenia wpływu na środowisko, byłby to wariant najkorzystniejszy, bo w wyniku jego realizacji zostałyby zachowane w całości wszystkie istniejące na tym terenie tereny zieleni. Jednakże lokalizacja terenów eksploatacji złoża determinowana jest występowaniem udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego na ściśle określonym obszarze. Inną propozycją było przeznaczenie całego terenu pod powierzchniową eksploatację złoża, aczkolwiek ten wariant zbytnio ingerował w środowisko przyrodnicze tego terenu.

Przeznaczenie w przedmiotowym planie tylko części terenów pod eksploatację będzie wystarczające dla wydobycia kruszywa a jednocześnie umożliwi jego wykorzystanie. Umieszczenie granic udokumentowanego złoża w projekcie dokumentu wynika z obowiązku prawnego nałożonego na gminę w ramach ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Zaleca się, aby monitoringowi poddać takie elementy środowiska jak: wody powierzchniowe i podziemne, monitoring hydrologiczny i hydrochemiczny powinien być wykonany poprzez pomiar w stałych punktach raz na pół roku i stan powietrza atmosferycznego, czyli monitoring podstawowych parametrów klimatycznych oraz stężeń w powietrzu atmosferycznym głównych zanieczyszczeń SO₂ i NO_x poprzez pomiar w stałych punktach poprzez ciągle pomiary dzienne oraz dodatkowo wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 –15 lat.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń miejscowego planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowanie terenu odbywać się będzie na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Radków obejmującego obszar obrębów geodezyjnych wsi Gajów, Suszyna, Raszków, Ratno Górne, Ścinawka Dolna, uchwalonego Uchwałą Nr X/56/03 Rady Miejskiej w Radkowie z dnia 27 czerwca 2003r. Według ustaleń aktualnie obowiązującego planu dla przedmiotowego terenu ustalono następujące przeznaczenie: **RL** – tereny lasów i zadrzewień (istniejące i przewidziane do zalesienia) oraz **RP** – tereny użytków rolnych – uprawy polowe.

Opracowywany projekt ma na celu ujawnienie w miejscowym planie udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” (zgodnie z przepisami odrębnymi tj. ustawa Prawo geologiczne i górnicze), a w dalszej konsekwencji przeznaczenie tych terenów pod eksploatację. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu w środowisku przyrodniczym nie dojdzie do negatywnych zmian. Tereny pozostaną w dalszym ciągu w użytkowaniu rolniczym i leśnym, co pozwoliłoby zachować aktualne walory przyrodnicze tego miejsca m. in.: ukształtowanie terenu, krajobraz, las wraz z zielenią śródpolną, szatę roślinną i zwierzęcą, różnorodność biologiczną, ciągłość korytarza ekologicznego Zachód, a także istniejącą wartość produkcyjną gleb. Przy braku eksploatacji złóż, również poziom zanieczyszczenia powietrza, wód gruntowych oraz hałasu byłby mniejszy. Natomiast dalsze użytkowanie rolne i leśne nie będzie miało istotnego wpływu na jakość środowiska przyrodniczego. Gospodarka rolna prowadzona na tym terenie cechuje się charakterem ekstensywnym, a co za tym idzie niskim udziałem chemicznych środków ochrony roślin, dlatego zagrożenie dla jakości środowiska jest niewielkie. Można się spodziewać, że na terenach odłogowanych lub nieużytkowanych będzie zachodził proces naturalnej sukcesji roślinnej, w tym przypadku głównie zarastanie krzewami i drzewami.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie wykonane zostało dla potrzeb *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów”*. Prognoza zawiera szczegółowe analizy obecnego stanu środowiska a także ustaleń projektu planu i wpływu tych ustaleń na środowisko. Wszystko wykonane zostało w oparciu o udostępnione materiały i informacje na temat przedmiotowego terenu, a także uwzględniając obowiązujące przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska.

Celem przygotowania tego dokumentu było określenie wpływu ustaleń zawartych w planie miejscowym na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, a także wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych.

Obszar objęty planem położony jest we wsi Gajów, na północny-wschód od istniejącej zabudowy, stanowiącej centrum miejscowości. Obecnie zagospodarowanie przedmiot opracowania jest mało zróżnicowane. Stanowi go las, tereny rolne, łąki i pastwiska, zieleń śródpolna i nieużytki. Z zachodu na wschód teren przecina droga. Obszar pozbawiony jest zabudowy.

Projekt miejscowego planu obejmuje dokonanie aktualizacji w zakresie ujawnienia udokumentowanego złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” zgodnie z decyzją nr 18/2019 (znak DOW-G-II.7427.10.2019.RR) z dnia 11.06.2019r. Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Dodatkowo tereny objęte przedmiotowym projektem zostały wskazane jako: teren powierzchniowej eksploatacji złoża (PE) a także teren lasów (ZL). Przeznaczenia przewidziane w planie mogą oddziaływać negatywnie zarówno na terenie objętym planem jak i w jego otoczeniu. Planowana eksploatacja surowca może być potencjalnie uciążliwa dla środowiska i dla mieszkańców, ponieważ może prowadzić do pewnych degradacji środowiska w związku z: przekształcaniem rzeźby terenu, krajobrazu, ingerencją w bioróżnorodność oraz świat roślin i zwierząt, możliwymi modyfikacjami w zaleganiu zwierciadła wód gruntowych, emisją zanieczyszczeń pyłowych, czy hałasem. Niektóre uciążliwości wywołane eksploatacją złoża takie jak hałas, czy emisja zanieczyszczeń pyłowych będą czasowe i po zakończeniu wydobycia ustaną.

W ustaleniach planu miejscowego zawarte zostały zapisy mające na celu ochronę środowiska (poszczególnych jej komponentów) i infrastruktury technicznej. Zasady te mają za zadanie minimalizować negatywne oddziaływanie planowanych inwestycji tj. tych związanych z eksploatacją złoża. Wskazano, iż: przedmiotowe wydobycie powinno

następować w taki sposób, aby minimalizować ingerencję prowadzonej eksploatacji na otaczający krajobraz przy jednoczesnym zachowaniu warunków bezpieczeństwa eksploatacji i uwzględnieniu ograniczeń wynikających z prowadzonych procesów technologicznych oraz uwarunkowań geologicznych i górniczych; prace przy eksploatacji złoża należy prowadzić w sposób uniemożliwiający spływanie wraz z wodami opadowymi urobku lub innych substancji i surowców będących skutkiem działań górniczych na tereny zlokalizowane poza obszarem objętym planem miejscowym; drgania sejsmiczne od robót strzałowych prowadzonych w związku z eksploatacją kopaliny ze złoża melafiru „Tłumaczów – Gajów” nie mogą przekraczać poza terenem górniczym dopuszczalnych wartości, określonych w obowiązujących w tym zakresie normach i przepisach; ustalono także zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, gruntu i wód gruntowych. Przed przystąpieniem do wydobywania złoża, zgodnie z przepisami szczególnymi, przedsiębiorca sporządza raport oddziaływania na środowisko, występuje o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie dokumentacji geologicznej sporządza projekt zagospodarowania złoża, co stanowi podstawę ubiegania się o koncesję.

Na podstawie przeprowadzonej prognozy oddziaływania na środowisko należy stwierdzić, że zapisy planu nie naruszają obowiązującego prawa oraz wprowadzają ograniczenia mające na celu możliwie jak największą ochronę stanu środowiska.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Karolina Lechtańska

Karolina Lechtańska